Griffie Gemeenteraad Utrecht
Secretariaat raadscommissie Mens & Samenleving
Postadres Postbus 16200 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 – 286 10 69 **Fax** 030 – 286 15 18
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN D.D. 5 DECEMBER 2024

[Typ hier]

Datum verslag	10-12-2024
Locatie	Stadhuis, raadzaal
Verslag door	Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag	januari 2025

Aanwezigen:
Ochtendvergadering
De voorzitter, mevrouw L. Bode, en van het college de burgemeester mevrouw S. Dijksma, en de wethouder mevrouw S. Schilderman, en van de commissie de leden: mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), de heer F. Claasen (GroenLinks) de heer R. Peters (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw H. Assen (PvdA), mevrouw R. Leever (PvdA), de heer L. van Rooij (Student & Starter), mevrouw M. Ramaker (VVD), de heer S. van Bemmel (Partij voor de Dieren), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), de heer V. Paalman (Horizon), de heer B. van Steeg (CDA), de heer Bosch (UtrechtNu), de heer L. van Rooij (Student & Starter), de heer R. Maas (VOLT), mevrouw M.L. Beekman (BIJ1) en de heer M. Sungur (DENK) de heer I. Skori (DENK), mevrouw Y. Hessel (Utrecht Solidair) en van de griffie de commissiesecretaris L. Ulsamer en de commissiegriffier de heer J. Lok.

Middagvergadering
De voorzitter, mevrouw V. Dada Anthonij, en van het college de wethouder mevrouw R. Streefland, en het lid van de CPR commissie de heer Van Heuven en van de commissie de leden: mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), de heer F. Claasen (GroenLinks), de heer J. Vasters (D66), de heer A. Ait Daoua (D66), de heer T. Stam (PvdA), de heer R. van der Zweth (PvdA), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw T. Westra van Til (ChristenUnie), de heer H. Stellinga (CDA), mevrouw G. Barelds (CDA), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), mevrouw M. Ramaker (VVD), de heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren), de heer L. van Rooij (Student & Starter), mevrouw S. Nolten (BIJ1), de heer V. Paalman (HORIZON), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer R. Maas (VOLT), de heer M. Sungur (DENK) en van de griffie de commissiegriffier de heer J. Lok

Aanwezigen:.....- 1 -
1. Opening en mededelingen.....- 2 -
2. Vaststellen agenda van 17 oktober 2024.....- 2 -
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen.....- 2 -
4. Verslagen.....- 6 -
5. Toezeggingen/aangenomen moties in de raad met daarbij de status d.d. 17 oktober 2024.....- 6 -
6. Ingekomen stukken.....- 7 -
7 Stopzetten samenwerking met Dawah-Groep.....- 7 -
8 Raadsvoorstel Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025.....- 20 -

9 Handhavingsdossier Binnenstad .....- 22 -
10 Raadsvoorstel Zienswijze wijzigen gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief (HUA).....- 37 -
11 Raadsvoorstel Verordening gemeentelijke ombudsman & Raadsvoorstel Aanpassing Mandaatregeling en overige verordeningen i.v.m. instelling gemeentelijke ombudman.....- 41 -
12. Raadsvoorstel Verlaging fractiebijdrage ten behoeve van overschrijding presentievergoedingen voor commissieleden.....- 46 -

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Bode, opent de vergadering om 11.00 uur en heet alle aanwezigen een warm welkom.

Mededelingen van de voorzitter
De voorzitter neemt met enkele voor de heer Peters kenmerkende anekdotes een warm afscheid van de plaatsvervangend voorzitter, de heer R. Peters.

Mededelingen vanuit de commissie
Geen.

Mededelingen van het college
Geen.

1a. Heropening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Dada Anthonij, heropent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen welkom. Zij introduceert zichzelf als voorzitter van deze commissie.

2. Vaststellen agenda van 5 december 2024

Vandaag vergadert de commissie gedurende twee dagdelen.
De voorzitter constateert dat de commissie de agenda ongewijzigd vaststelt.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

3.1 Raadsvoorstel Wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening 2024
3.1.1 Beantwoording SV 2024 nr. 157 over Minder en betere regels, meer focus in de handhaving.
De voorzitter deelt mee dat het de bedoeling is dat dit raadsvoorstel (3.1) behandeld wordt in de raadsvergadering van 23 januari 2025.
De heer Van Steeg (CDA) brengt de moties die aangenomen zijn onder de aandacht, onder andere over de samenwerking op het gebied van Zorg en Veiligheid. Daarnaast zijn er nog steeds inwoners die overlast ervaren ook als gevolg van dit verbod. Om die reden denkt hij dat het goed is een Raadsinformatiebijeenkomst hierover te houden, met inwoners, met zorgpartijen, met partijen op het gebied van handhaving om de stand van zaken na te gaan.
De voorzitter deelt mee dat het voorstel is om dit op 14 januari 2025 te behandelen in een Raadsinformatiebijeenkomst.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of dit vooral de situatie betreft in het gebied of vooral de situatie rondom het harddrugverbod.
De heer Van Steeg (CDA) licht toe dat het harddrugverbod aanleiding is voor zijn agendering. Daarover is een jaar geleden een debat gevoerd. Daarover zijn afspra-

ken gemaakt hoe daarmee om te gaan. Dat heeft ook gevolgen die breder zijn dan het Lucas Bolwerk. Hij noemt in dit verband het Lepelenburg.
De heer Peters (D66) verneemt bevestiging van de **heer Van Steeg** (CDA) dat hier sprake is van het harddrugverbod.
Mevrouw Meerding (VVD) geeft bij deze aan ook mee te willen agenderen.
De voorzitter stelt vast dat voldoende steun is voor deze agendering met ook VOLT, Student & Starter, BIJ1, VVD, PvdA, D66, GroenLinks. Ze plant hierbij een Raadsinformatiebijeenkomst in op 14 januari 2025.
Mevrouw Beekmans (BIJ1) agendeert mee met een alternatieve agenderingstekst.
Mevrouw Assen (PvdA) stelt zich voor dat er met deze partijen verschillende invalshoeken zijn. Zij denkt dat het mogelijk is om tot één opzet voor een Raadsinformatiebijeenkomst te kunnen komen.
De voorzitter sluit zich daarbij aan.
De heer Sungur (DENK) vraagt of dit gaat leiden tot een commissiedebat.
De voorzitter deelt mee dat het voorstel is om dit te agenderen voor een commissiedebat op 16 januari 2025.

3.1.2 Motie raadsinformatiebijeenkomst partijen op gebied van handhaving.
Voorstel is 14 januari 2025
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) merkt op dat het voor zijn partij nieuw beleid is als het gaat om harddrugs gebruik. Zijn partij ziet dit graag losgetrokken worden als een losstaand raadsvoorstel. Het overige is meer in lijn met wat eerder is besproken.
De heer Peters (D66) merkt op dat de APV zoveel punten bevat - wat hem betreft kan prima in samenhang spoken worden. Het gaat ook niet ten koste van een discussie die gevoerd is.
De voorzitter volgt die lijn. Dit wordt behandeld als één raadsvoorstel. Het voorstel is om 150 minuten uit te trekken voor het commissiedebat.
Kan prima in samenhang staat los van discussie. Aldus vastgesteld.

3.1.3 Raadsvoorstel Normenkader rechtmatigheid 2023
Voorgesteld wordt dit als A-punt door te geleiden naar de raad. De commissie stemt ermee in.

3.1.4 Raadsvoorstel Eindejaarswijziging Programmabegroting 2024
Ook hier is het voorstel met de A-status door naar de raad. De commissie stemt ermee in.

3.1.5 Raadsvoorstel Benoeming leden adviescommissie Participatie
Het voorstel is dit te agenderen voor de commissievergadering van 16 februari 2025 voor 30 minuten.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) stelt voor dit door te geleiden naar de raad met de A-status. Aldus is besloten.

3.1.6 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven
De heer Van Rooij (Student & Starter) brengt voor het voetlicht dat zijn partij vragen heeft gesteld aan het college naar aanleiding van de afgelasting van de onderwijsdemonstratie en zijn partij heeft daarop antwoord ontvangen. Over dat antwoord wil zijn partij graag een debat. In verband met de volle agenda zou zijn partij dat graag

zo snel mogelijk willen. Geprobeerd is dit in december te agenderen; dat is niet gelukt. Nu stelt hij een agendering voor in januari.
De voorzitter concludeert dat dan een onderwerp moet doorschuiven. Het voorstel daarbij is om de evaluatie van het burgerberaad door te schuiven naar februari. Zij vraagt en verneemt dat de commissie daarmee kan instemmen.
Mevrouw Assen (PvdA) was geen voorstander van het doorgeleiden. Zij wil graag peilen hoe de commissieleden dit zien.
De heer Bosch (UtrechtNu) merkt op dat dit gaat over het burgerberaad; niet zozeer over de jaarwisseling. Om die reden kan dit ook behandeld worden in februari.
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt of er inzicht is in wat verder op de agenda staat. Wellicht is er een andere keuze te maken?
De heer Lok (commissiegriffier) zet uiteen dat tot nu toe 150 minuten is uitgetrokken voor de behandeling van Stop Beboeten Buitenslapers. Veiligheid rond de thuiswedstrijden van FC Utrecht. En nog een klein onderwerp *evaluatie continuïteit zaaksysteem;* er is een speling van ongeveer een half uur voor januari.
De heer Peters (D66) stelt voor het burgerberaad traditiegetrouw te behandelen in de eerste vergadering van deze commissie in het nieuwe jaar. Ook om na te gaan hoe oud en nieuw is verlopen. Hij stelt voor de onderwijsdiscussie door te schuiven naar februari.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) steunt het voorstel voor februari.
Burgemeester Dijksma wil een misverstand voorkomen. Het burgerberaad-agendapunt gaat over de opzet van het burgerberaad; dat heeft niets te maken met het verloop van de jaarwisseling. Daarover krijgt de raad na de jaarwisseling een brief. Daarna kan de raad dit agenderen. Wethouder Oosters zal aanwezig zijn bij de bespreking.
De voorzitter stelt voor dit onderwerp door te schuiven. Zij vraagt of daartegen bezwaren zijn.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) redeneert andersom en vraagt naar de urgentie van het agenderen van het afgelasten van de onderwijsdemonstratie, dat dat prevaleert boven wat nu op de agenda staat.
De voorzitter vindt dat een gepasseerd station. Zij kreeg mee dat er behoefte was dit onderwerp te bespreken, dat dit nu geen spoeddebat kan worden, dat dit niet past in december en dat daarmee het verzoek is dit in januari te doen. Dat ligt nu op tafel. Zij stelt nu niet alles weer ter discussie. Het voorstel is de afgelasting van onderwijs demonstratie in januari te bespreken en het burgerberaad door te schuiven.
De heer Peters (D66) had begrepen van zijn woordvoerder participatie dat in de vorige VBF-commissie was afgesproken dat de evaluatie van het burgerberaad zou plaatsvinden als de jaarwisseling nog vers in het geheugen zou zitten. Die afspraak was gemaakt in de VBF-commissie. Nu worden weer andere afspraken gemaakt. Hij stelt voor vast te houden aan de afspraken.
De heer Bosch (UtrechtNu) merkt op dat in februari de jaarwisseling nog vers in het geheugen zal zitten. Bovendien is het dan mogelijk dan een combi te maken omdat dan de burgemeester haar brief heeft gestuurd. Die is dan de volgende keer mede te agenderen. Dan is het burgerberaad en de jaarwisseling in één keer te bespreken.
De voorzitter vindt dat een goed voorstel; zij vraagt en verneemt dat de commissie daarmee kan instemmen. Dat betekent dat de evaluatie van de jaarwisseling gecombineerd wordt met het burgerberaad in de bespreking in februari. Daarmee wordt in januari de afgelasting van de onderwijsdemonstratie op de agenda gezet.

Zij legt de vraag voor wie daarop mee wil agenderen en verneemt: VVD, PvdA, GroenLinks, DENK, ChristenUnie, D66, UtrechtNu, Partij voor de Dieren, VOLT, CDA, Utrecht Solidair, BIJ1. Dat betekent dat alle fracties mee agenderen met uitzondering van EenUtrecht vanwege haar afwezigheid in die vergadering.
Ze trekt voor de bespreking 150 minuten uit. Daarmee is die agenda drie dagdelen tot 23.00 uur gevuld. Aldus besloten.

3.1.6 Goed werkgeverschap en rechtsgang
De agendeerders zijn mevrouw Ramaker (VVD), de heer Maas van VOLT, de heer Van Steeg van het CDA en de heer Van Steeg van het CDA en de heer Bosch van Utrecht NU.
Mevrouw Ramaker (VVD) licht deze agendering als volgt toe. Dit is een onderwerp in het kader van personeel en organisatie. Zij denkt 60 minuten nodig te hebben voor de bespreking.
De voorzitter legt de vraag voor of partijen willen aansluiten. Zij concludeert dat dit agendapunt besproken wordt in de commissievergadering van februari. Het commissiedebat in januari is vol.

3.1.7 *controlerende mechanismen VTH*
Voorgesteld is over dit thema een Raadsinformatiebijeenkomst en een commissie-agendering te organiseren door mevrouw Deldjou Fard van GroenLinks
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) licht toe dat het voorstel is de laatste formatie bijeenkomst te houden in januari en een commissiedebat in februari. Zij is uit op een Raadsinformatiebijeenkomst met experts om te kijken naar de maatregelen en de controlerende mechanismen en welke kansen er zijn en vervolgens daarover het debat te voeren.
De voorzitter legt de vraag voor of andere partijen hierbij willen aansluiten.
Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee dat er een technische sessie is geweest; zij denkt dat dat de aanleiding is voor GroenLinks voor dit voorstel voor een Raadsinformatiebijeenkomst. De VVD worstelt met de vraag wat hiervan extra is ten opzichte van de technische sessie. Dat werd haar niet helemaal duidelijk uit de berichtgeving van GroenLinks.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) licht toe dat er nog enkele externen worden gevraagd om in te spreken. Zij spreekt nu namens haar collega.
De voorzitter vraagt welke partijen willen aansluiten of steunen de Raadsinformatie-bijeenkomst in januari willen steunen: DENK, UtrechtNu, Partij voor de Dieren, BIJ1; er is ruimte om de agenda voor de Raadsinformatiebijeenkomst op 14 januari en er is ruimte voor het commissiedebat in februari. Aldus vastgesteld.
Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee voor de commissie te willen mee-agenderen met een eigen agenderingstekst. Haar fractie zal die tekst leveren.
Mevrouw Assen (PvdA) agendeert mee met de commissie, afhankelijk van de tekst en eventueel met een aanpassing in de tekst.
De heer Peters (D66) wil ook mee agenderen met de commissie, met daarbij een neutraal stukje tekst aan de agendering toegevoegd.
De heer Van Rooij (Student & Starter) voegt zich daarbij.
De heer Van Steeg (CDA) voegt zich hierbij.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) voegt zich hierbij.

De voorzitter stelt voor dat vanuit GroenLinks een voorstel gedaan wordt voor een agendering. Iedere fractie kan dan voor zich bepalen of er nog aanvullende tekst nodig is of dat het voorstel de lading dekt.
De voorzitter stelt voor na afstemming met de commissie 90 minuten uit te trekken voor de commissievergadering in februari.
Op aangeven van **de heer Van Steeg** (CDA) reserveert de voorzitter voor de Raads-informatiebijeenkomst 60 minuten. Er zijn geen nadere agenderingen.

4. Verslagen

Ter vaststelling:
Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 17 oktober 2024
Conform vastgesteld.
Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën PB 22 oktober 2024
Conform vastgesteld.
Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën PB 23 oktober 2024
Conform vastgesteld.

5. Toezeggingen/aangenomen moties in de raad met daarbij de status d.d. 5 december 2024

De voorzitter leidt de bespreking van dit agendapunt in. Zij vraagt of er opmerkingen zijn naar aanleiding van de lijsten.
Ter vaststelling:
— Lijst aangenomen moties commissie Veiligheid, bestuur en Financiën 5 december 2024

De heer Maas (VOLT) stelt de volgende vragen naar aanleiding van de moties 92 en 93. Motie 92 gaat over “bestuurlijke integriteit komt niet vanzelf”. Beide moties staan als afgedaan. Ten aanzien van motie 92 begrijpt hij dat er stappen zijn gemaakt voor de ontwikkeling van een training die in januari zal worden gegeven. Zijn fractie vraagt zich nog af hoe het staat met de daarover toegezegde organisatie van de netwerkgesprekken tussen college en raad.
Ook in het kader van motie 93 “Participatie niet alleen voor Individuen” zijn stappen gezet; die motie is afgedaan. Hij ziet niet dat dit leidt tot een echte wijziging in het beleid. Er zijn geen voorbeelden van een participatieparagraaf waarin verenigingen of organisaties of andere verbanden die betrokken zijn in een openbaar participatietraject. Daarover waren andere verwachtingen; hij vraagt zich af hoe het daarmee staat.
Op 11 januari werd hierover het debat gevoerd in de commissie; de burgemeester deed daarin een toezegging: het college komt voor de zomer met een brief over het inperken van lobbyactiviteiten van wethouders ten aanzien van activiteiten in het verlengde van hun voormalige portefeuilles. In het document waarin de moties en daarmee ook de toezegging wordt afgedaan, staat slechts dat de uitwerking afgestemd wordt op de landelijke ontwikkelingen rond het wetsvoorstel Regels Gewezen Bewindspersonen en voor de uitwerking bij andere gemeenten is de verwachting eind Q4. Gezien het huidige kabinet vindt zijn fractie dat een beetje laat. Zijn fractie zou heel graag op korte termijn alsnog die brief ontvangen zo dat deze nog voor de huidige situatie kan gaan gelden.
Burgemeester Dijksma zegt het gevraagde toe ergens voor de krokusvakantie. Zij krijgt het gevraagde niet binnen twee weken bij de raad.
De heer Maas (VOLT) gaat akkoord met deze toezegging.

De heer Van Rooij (Student & Starter) vraagt naar de stand van zaken inzake motie 77 die oproept om te onderzoeken of digitale zaken als een volwaardige en afzonderlijk beleidsveld kan worden opgenomen en daaraan een wethouder toe te kennen. De deadline daarvoor is dit jaar. Hij vraagt naar de stand van zaken.
De voorzitter merkt op dat de desbetreffende wethouder niet aanwezig is in deze vergadering. Zij stelt voor dat het raadslid snel en op een ander moment het antwoord krijgt. Zij geleidt dit door naar het college.

— Lijst toezeggingen en moties commissie Veiligheid, bestuur en Financiën 5 december 2024

Geen opmerkingen, geen vragen. Aldus vastgesteld.

6. Ingekomen stukken

Geen.

7 Raadsbrief Stopzetten samenwerking met Dawah-Groep

Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid
Geagendeerd door: Mahmut Sungur (Denk), Tess Meerding (VVD) en Bert van Steeg (CDA)
De fractie van DENK wil in debat met de fracties en de burgemeester over het stopzetten van de samenwerking met Dawah-Groep en wat zij ziet als het zoveelste geval waarin islamitische predikers en organisaties door de gemeente en een aantal fracties worden gecriminaliseerd.
De fractie van de VVD heeft een eigen agendering en wil met de burgemeester in debat over de samenwerking met de Dawah groep: hoe deze tot stand heeft kunnen komen, waar deze uit bestond en of deze samenwerking niet eerder beëindigd had moeten worden.
De CDA-fractie vraagt zich daarnaast af hoe deze samenwerking te rijmen viel met de doelstellingen van Utrecht zijn we Samen.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven)'. De bespreking is in één termijn.

De commissie
De heer Sungur (DENK) vindt dat hij in een tijdperk leeft waarin Nederlandse moslims bijna elke dag worden weggezet als tweederangs burgers. Tot zijn spijt moet hij constateren dat dit politiek klimaat zijn weerslag krijgt in Utrecht.
Hij heeft met grote verbijstering gelezen hoe de gemeente een "niet bestaande samenwerking" met de Dawah groep eenzijdig heeft opgezegd. Hij stelt dat daarmee de gemeente Utrecht een deel van de moslimgemeenschap met een, maar ook de spreker publiekelijk verdacht heeft gemaakt.
De moslimgemeenschap moet kennelijk door allerlei hoepels springen, vooraf toestemming vragen aan de gemeente, en goedkeuring krijgen om iemand als gastspreker te kunnen uitnodigen.
De heer Peters (D66) vraagt of er een samenwerking was of niet.
De heer Sungur (DENK) zet uiteen dat er informele zin geen samenwerking was. Hij heeft dat begrepen. Volgens de Dawah-groep was er geen samenwerking. De samenwerking bestond uit sporadisch contact. Hij vindt dat persoonlijk geen samenwerking en vervolgens gaat hij in op hoe de gemeente dat vertaalt.
De heer Peters (D66) vraagt naar het doel van deze agendering. De gemeente heeft volgens de lezing van DENK hiermee niet heel veel te maken.
De heer Sungur (DENK) zet uiteen dat vandaag gesproken wordt over de wijze waarop de gemeente omgaat met haar eigen burgers.

De heer Peters (D66) merkt op dat wanneer de gemeente afspraken maakt met de organisatie, die organisatie gehouden is aan de gemaakte afspraken. Zo doet de gemeente dat dan toch met alle burgers.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat wanneer D66 als liberale partij het vindt passen dat het de overheid zich bemoeit met gastsprekers van andere organisaties, D66 die afspraken maar moet maken. Maar díe overheid ziet zijn partij niet voor zich in Utrecht.
Mevrouw Meerding (VVD) zag ook nog andere stukken. Door een krant zijn de stukken gewobt van de correspondentie tussen de gemeente en de Dawah-groep. Er was best contact over de WhatsApp. Zij is benieuwd hoe de heer Sungur daar naar kijkt. Daarnaast zijn er ook fimpjes op YouTube van de burgemeester dat zij met de Dawah groep spreekt of over de Dawah-groep. Volgens haar zijn er best dingen waarin te zien is dat er wel degelijk sprake is van samenwerking.
De heer Sungur (DENK) heeft in het afgelopen jaar niet tussen beide partijen gezeten. Hij ziet sporadisch contact niet als een vorm van samenwerking. De gemeente heeft met heel veel partijen sporadisch contact.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt hoe de heer Sungur duidt dat de Dawah groep niet voor het eerst een omstreden gastspreker uitnodigde.
De heer Sungur (DENK) vindt dat het goed is dat in Utrecht plaats is voor gastsprekers van welke orde dan ook. Omstreden is subjectief. In Nederland is wet en regelgeving. Wanneer zaken plaatsvinden die voorbijgaan aan de wet en regelgeving, haakt het rechtssysteem daarop aan. Hij vindt het heel gevaarlijk wanneer controversiële sprekers geweerd worden uit de stad.
Mevrouw Assen (PvdA) verwacht dat zij en de heer Sungur zich uitingen kunnen voorstellen die zij liever niet gebezigd zien omdat ze anti rechtstatelijk en/of anti democratisch zijn, uit welke hoek dan ook gebezigd. Zij vraagt of voor de heer Sungur geen grenzen zitten aan vrijheid van meningsuiting.
De heer Sungur (DENK) bevestigt dat daaraan grenzen zitten. Die grenzen worden ingekaderd door wet en regelgeving. Zodra iemand zich daar niet aan houdt, heeft de overheid te acteren. Hij vindt het niet juist wanneer mensen aan de voorkant verdacht worden gemaakt met uitspraken die gedaan zijn in het verleden door die te duiden als controversieel en daarmee mensen weg te zetten. Hij bevestigt dat dit niet voor het eerst gebeurd is in Utrecht. Daartegen ageert hij.
Mevrouw Assen (PvdA) vindt dat op basis van wet en regelgeving is in te grijpen. Zij vindt dat dat nu is gebeurd. Zij begrijpt dat hij dat anders leest.
De heer Sungur (DENK) zet uiteen dat wat hier gebeurd is, niet een ingreep is op basis van wet en regelgeving; de gemeente zegt zich geïnformeerd te hebben over een gastspreker van een andere organisatie. Dat ze niet akkoord zouden zijn gegaan met deze gastspreker en dat de organisatie de gastspreker desalniettemin heeft uitgenodigd en op basis daarvan heeft de gemeente de samenwerking ontbonden. Dat is niet een ingreep op basis van wet en regelgeving.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat de vraag blijft wat de heer Sungur de gemeente verwijt wanneer hij zegt dat er geen samenwerking was. Hij vraagt naar diens grootste bezwaar.
De heer Sungur (DENK) antwoordt dat zijn grootste bezwaar is de omgang van de gemeente met haar eigen burgers. Namelijk een organisatie ertoe dwingen de gemeente te informeren over gastsprekers, dat ze min of meer toestemming moeten krijgen om de gastspreker uitgenodigd en dat er anders consequenties aan worden verbonden, zoals op het opzeggen van een samenwerking.

De heer Van Steeg (CDA) begreep dat daarvan geen sprake is in de ogen van de heer Sungur. Zijns inziens vervalt dat verwijt. Hij vraagt of het de heer Sungur zou passen, kritisch te zijn zeker richting de Dawah groep die in het verleden sprekers heeft uitgenodigd die op zijn minst polariserende teksten hebben geuit, antidemocratische teksten hebben geuit, anti westerse teksten; dat dit niet past bij de stad Utrecht.
De heer Sungur (DENK) antwoordt ontkennend. Die duiding deelt hij niet. Hij weigert mensen aan de voorkant weg te zetten als zouden ze polarisering in de hand werken, dat ze ondemocratisch of anti integratief aan het handelen zouden zijn. Wat hem betreft geeft Utrecht mensen de ruimte. En zodra mensen de grens overgaan, treedt de gemeente op.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat dat in het verleden is gebeurd. Hij brengt voor het voetlicht dat het gaat om mensen die anti westerse retoriek hebben geuit. Hij vindt dat niet in Utrecht passen. Los van juridische consequenties is te zeggen dat dat niet verstandig is om dergelijke uitnodigingen te doen. Hij zou dat een meer faire positie vinden.
De heer Sungur (DENK) deelt dat niet. Hij ziet dat in Utrecht mensen kunnen komen die moslims tot op het bot kunnen beledigen en dat dan vervolgens partijen zeggen dat dat de vrijheid is die in Nederland gekend wordt en dat de moslims daaraan moeten wennen. Aan de andere kant staat het handelen van de gemeente richting de Dawah groep in dit geval. Hij vindt dat een vorm van een dubbele maat.
Een overheid die zo ver gaat dat zij zich gaat bemoeien met organisaties rondom gastsprekers en hen anders verdacht maakt, vindt hij niet acceptabel in Utrecht. Hij vindt dit een schoolvoorbeeld van onbehoorlijk bestuur.
Daarnaast zou de spreker een verdachte zijn in een strafzaak. Hij vraagt waarom de burgemeester in het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel de raad niet geïnformeerd over welke uitspraken dan zijn gedaan waarvan de spreker verdacht is. Hoe moeten raadsleden hun controlerende taak uitvoeren wanneer zij niet volledig worden geïnformeerd?
Mevrouw Meerding (VVD) las dat deze gastspreker verdacht wordt van het financieren van terrorisme. De aanpak waarbij deze organisatie een samenwerkingspartner was, richt zich op het tegengaan van terrorisme en extremisme. Hoe rijmt de heer Sungur één en ander?
De heer Sungur (DENK) vindt dat de gemeente zelf moet duiden waarom ze een samenwerking opzegt. Ten tweede wordt de beoogd spreker niet meer verdacht van het financieren van terrorisme; hij wordt van een ander mogelijk strafbaar feit verdacht.
Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat het lastig te duiden is; zij las verschillende krantenartikelen over waarvan deze meneer verdacht wordt. Zij verneemt dan graag van de burgemeester hoe het zit dat ze dit nog steeds in krantenartikelen kan lezen.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat zijn punt is dat de raad dat aan de voorkant had moeten meekrijgen; dat de raad geïnformeerd moest worden over waarvan spreker werd verdacht. Waarop zijn de oordelen gebaseerd zo dat de raad zijn controlerende taak beter kan uitvoeren?
Hij vervolgt met het stellen van de vraag wanneer een uitspraak anti integratief is, anti-democratisch en sektarisch. Hij krijgt hiervoor graag een definitiekader.
Ten derde vraagt hij hoe deze hoepel [van anti en sektarisch] losgelaten wordt op alle andere samenwerkingen en contacten; gaat de gemeente in het kader van het

gelijkheidsbeginsel dezelfde maatstaven toepassen bij alle bestaande en komende samenwerking.
De heer Peters (D66) vraagt of volgens de heer Sungur samenwerkingen zijn met de gemeente die [niet voldoen aan deze maatstaven].
De heer Sungur (DENK) heeft daarvan geen weet. Hij is daar wel naar benieuwd en zal een overzicht vragen van alle samenwerking die de gemeente heeft.
De heer Peters (D66) heeft er moeite mee dat de heer Sungur [daarvan geen weet heeft]. Dit is wel de veronderstelling die hij proeft onder de inbreng van hem.
De heer Sungur (DENK) had ook geen beeld bij deze samenwerking. Waarom zou hij een beeld moeten hebben van alle vormen van samenwerking die de gemeente al of niet heeft. Hij begrijpt dat niet.
De heer Peters (D66) vindt dat hij ervan uit mag gaan dat de gemeente organisaties behandelt volgens het beginsel gelijke monniken gelijke kappen. Dus als er dit soort samenwerking is of überhaupt niet plaatsvindt. Hiervan is gebleken dat de gemeente haar grens moet trekken. Dan lijkt het uit de inbreng van de heer Sungur dat dergelijke samenwerking wel plaatsvindt. Hij vindt dat wel een lastige.
De heer Sungur (DENK) doet die suggestie niet. Hij heeft geen idee bij welke samenwerking wat plaatsvindt. Contact hebben vindt de gemeente ook al een vorm van samenwerking. Hij verneemt graag van het college hoe dat eruit ziet en hoe de gemeente de samenwerking vormgeeft en op basis waarvan zij haar samenwerking weer kan intrekken.
Hij vraagt of deze opzegging betekent dat iemand niet meer als gastspreker kan optreden op het moment waarop via het OM een strafzaak loopt. Hij vraagt waar het adagium blijft van “onschuldig totdat schuld is bewezen”.
Ten vierde vraagt hij een overzicht van alle samenwerking van de gemeente, bestaande uit sporadisch contact tot zeer intensief en per samenwerking hoe de gemeente deze partners beoordeelt op de schaal van anti integratief, anti democratisch en sektarisch. Hij vraagt of de burgemeester [dat overzicht] kan toezeggen.
Hij legt de vraag voor hoe ver uit het verleden een uitspraak een persoon kan blijven achtervolgen. Hij vraagt of uit deze opzegging op te maken is dat alle organisaties zich ook automatisch verbinden aan uitspraken van iedere spreker die zij uitnodigen.

Tot slot deelt hij mee een poging te zullen doen om dezelfde spreker uit te nodigen op het stadhuis; niet omdat hij zich per se vereenzelvigt met zijn ideeën of uitspraken. Hij zal die uitnodiging doen omdat zijn fractie het belangrijk vindt dat in Utrecht daadwerkelijk iedereen recht heeft op de vrijheid van meningsuiting, ook de moslimgemeenschap.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt veiligheid van de stad en van de inwoners van groot belang. De VVD wil dat Utrecht zo veilig mogelijk is. Daarbij hoort ook het beschermen van de inwoners tegen de gevaren van terrorisme en extremisme. Dat doet stad onder andere met de aanpak Utrecht zijn we Samen die terrorisme en extremisme moet tegengaan. Mede om die reden vindt vandaag dit debat plaats.
Op 8 oktober ontving de raad een brief over deze aanpak. In deze brief werd mede gedeeld dat de gemeente de samenwerking had opgezegd. De directe aanleiding daarvoor was dat de Dawah groep opnieuw zonder overleg een omstreden spreker een podium wilde bieden en dat terwijl de gemeente daarover grote zorgen had

geuit. Zij stelt voorop dat de VVD dit een goed besluit vond. Zij vindt het niet meer dan logisch dat de samenwerking is stopgezet.
De heer Sungur (DENK) is er benieuwd naar of de liberale partij VVD Utrecht ziet als een plek voor ook omstreden sprekers.
Mevrouw Meerding (VVD) ziet geen plek voor omstreden sprekers die de veiligheid bedreigen. Wat haar betreft mag heel veel onder Vrijheid van Meningsuiting, maar zodra de veiligheid in het geding komt, en er [een gevaar] voor geweld is, is dat de grens die haar fractie trekt.
De heer Sungur (DENK) brengt in dat in dit geval geen risico was op veiligheid of een risico op geweld. Hij vraagt of hij ervan uit mag gaan dat de VVD dit besluit van de gemeente een slecht besluit vindt.
Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt ontkennend. Zij vindt dat de heer Sungur twee zaken door elkaar haalt. Hij spreekt over de vrijheid van meningsuiting; dat staat los van de vrijheid van de gemeente om een bepaalde samenwerking stop te zetten. Die vrijheid moet zeker ingezet worden in dit geval. Het gaat hier om een aanpak die terrorisme en extremisme tegen moet gaan. Zij vindt het niet uit te leggen wanneer de gemeente een samenwerking zou handhaven met een zo omstreden organisatie precies in die hoek.
De heer Sungur (DENK) benadrukt zijn stelling dat er geen sprake was van onveiligheid. Hij vraagt waarom de spreker dan geen plek heeft gekregen in Utrecht.
Mevrouw Meerding (VVD) is van mening dat Utrecht geen ruimte moet bieden aan sprekers die haat zaaien, oproepen tot geweld. Zij spreekt onvoorwaardelijk haar steun uit voor het besluit de samenwerking te stoppen. Die samenwerking is op geen enkele manier te verantwoorden.
De heer Peters (D66) vraagt of de VVD het eens is met hem dat het goed is dat de samenwerking is gestopt maar ook dat de gemeente het gesprek blijft aangaan met de Dawah groep.
Mevrouw Meerding (VVD) vindt dat moeilijk te duiden. Zij kent de mensen van de Dawah groep niet. Zij weet niet hoe dit precies tot stand is gekomen dat ze tot twee keer toe een omstreden spreker hebben uitgenodigd. Een gesprek aangaan, vindt zij nooit verkeerd. Zij vindt wel dat de gemeente op haar hoede moet blijven en niet moet samenwerken met de verkeerde partners die er een ander idee bij hebben.
De heer Peters (D66) vindt dat mevrouw Meerding deze mensen niet direct hoeft te kennen. Hij vindt dat de gemeente voelsprieten moet blijven houden in de samenleving, ook als het gaat om de Dawah groep die een groot deel van de Utrechters vertegenwoordigt.
Mevrouw Meerding (VVD) vindt overal voelsprieten hebben iets anders dan een aanpak die zich richt op het tegengaan van extremisme en terrorisme. Met een organisatie samenwerken die van dat soort zaken wordt beschuldigd of waaromheen een dergelijke zweem hangt. Zij vindt dat die twee zaken niet samen kunnen gaan. Altijd is het gesprek aan te gaan om na te gaan hoe dit heeft kunnen gebeuren om van daaruit verder te kijken. Zij tilt zwaar aan het twee keer uitnodigen van een omstreden groep. Haar fractie is op haar hoede.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) laat geen misverstand bestaan over wat hij vindt van gedane uitspraken. Hij vraagt of de VVD met zijn fractie ziet dat juist met een groep als Dawah die op de grens zit van wat gezamenlijk verantwoord gevonden wordt kijkend naar de democratie, het belangrijk is niet te polariseren; die groep niet verder weg te duwen van de samenleving.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt dat de Dawah groep niet op de grens zit. Zij is van mening dat de groep over de grens gegaan is. Dat probleem heeft de VVD hiermee. Zat de Dawah groep maar op de grens. Zij begrijpt wel waar de vraag vandaan komt. Ook zij zou het liefst in gesprek blijven gaan om wel goede invloed te blijven houden; daarom reikt zij haar hand ook uit. Zij vindt ook dat het bestuur niet naïef moet zijn. Zij vindt dat het bestuur dit moet duiden zoals het is en op zijn hoede moet blijven.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt dat er voor gewaakt moet worden dat de overheid het imago gaat krijgen dat de overheid voor eigen rechter gaan spelen; hij refereert hierbij aan de inbreng van DENK. In de samenleving is het al broos. Hij vraagt of de VVD met hem deelt dat het gevaarlijk kan zijn om zo publiekelijk een Dawah groep van zich af te duwen met de verbreking van de samenwerking.
Mevrouw Meerding (VVD) deelt dat niet. Zij begrijpt waar de vragen vandaan komen; uiteindelijk wil het bestuur de beste uitkomst en het ertoe leiden dat in Utrecht zo goed mogelijk samengeleefd wordt. Zij vindt ook dat het bestuur grenzen moet trekken en dat op enig moment gezegd moet worden dat het genoeg is. Zij herhaalt dat de gemeente dat zeer terecht heeft gedaan.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) is ook voorstander van het trekken van grenzen. Dan laat hij dat ook zoveel mogelijk bij een rechter liggen.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat het hier gaat om de verbreking van de samenwerking; dan gaat het niet om een juridisch instrument. Zij vindt dat dat in dat licht bezien moet worden. Zij vindt de verbreking van de samenwerking een logische stap. Wat haar fractie betreft is samenwerking met een dergelijke groep niet uit te leggen in het licht van het streven van de gemeente tegen [anti democratisch en anti extremistisch]. Zij hoopt dat EenUtrecht het daarover eens is met haar.
De heer Sungur (DENK) schrikt hiervan. Mevrouw Meerding zei zojuist in haar reactie richting D66 dat de Dawah groep beschuldigd wordt van extremisme. Hij benadrukt dat dat niet waar is. De Dawah groep zelf wordt nergens van beschuldigd. Het gaat nu om de gastspreker in kwestie. Hij vindt het belangrijk om dit te benadrukken. Nu wordt opnieuw een groep Utrechters weggezet en verdacht gemaakt. Juist van een partij als de VVD die zegt de rechtsstaat belangrijk te vinden, verwacht hij daarop scherp te zijn. Welke grens heeft de Dawah groep overschreden? Welke grens zijn zij voorbijgegaan? Waaruit blijkt dat?
Mevrouw Meerding (VVD) corrigeerde zichzelf; zij zei namelijk dat er een zweem omheen hangt. Dat zij sprekers uitnodigen die in verband gebracht worden met terrorisme. Dat is ook zoals zij het bedoelde. Zo mag de heer Sungur dat interpreteren. Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met de steun voor dit besluit [van de gemeente]. Toch blijft ook de VVD achter met vragen en met zorgen. Dit incident in oktober stond niet op zichzelf. Het was niet de eerste keer dat er ophef ontstond rondom de Dawah groep. Zij schetst het nabije verleden waarin de desbetreffende spreker destijds uiteindelijk de toegang tot Nederland en Utrecht werd ontzegd. In de beantwoording van deze vragen in januari 2024 en het debat dat daarop volgde is niet duidelijk benoemd dat de Dawah groep een samenwerkingspartner was van de gemeente. Voor de VVD kwam het als een schok toen in oktober bleek dat er wel sprake was van een samenwerking tussen de gemeente en deze groep en dan juist in die aanpak die terrorisme en extremisme moet tegengaan. Dat staat wat haar betreft haaks op elkaar. Dat maakt het ook extra pijnlijk en extra zorgwekkend. Daarover stelt zij de volgende vragen aan de burgemeester.
Haar fractie maakt zich zorgen over de invloed de Dawah groep nu mogelijk heeft gehad op de aanpak van Utrecht zijn we Samen. Waarom is er geen melding

gemaakt van die samenwerking toen er voor het eerst ophef ontstond en er ook al politieke vragen werden gesteld. Zij legt de vraag voor waarom niet eerder de samenwerking is stopgezet, bij het eerste moment van ophef.
Zij wil weten hoe nauw de samenwerking was. Zij heeft de gewobte correspondentie gelezen. Daarin lijkt het alsof de leden van de Dawah groep mogelijk goed bekend zijn bij ambtenaren. Zij zag ook dat de burgemeester [een video] heeft opgenomen met de Dawah groep over een ander thema [dan het onderhavige]. Dat deed de indruk ontstaan bij haar fractie dat er wel een nauwe samenwerking was. Zij krijgt daarop graag een duiding van de burgemeester.
Tot slot merkt zij op dat het bestuur ook naar de toekomst moet kijken; om Utrecht veilig te houden, is het wat haar fractie betreft belangrijk dat het bestuur zichzelf de vraag stelt hoe dit in de toekomst te kunnen voorkomen. Dat spreekt zij niet alleen over sprekers in deze hoek, maar dan spreekt zij over sprekers van allerlei geledingen. Uiteindelijk wil de VVD in [de aanpak van de gemeente tegen terrorisme en extremisme] niet dit soort samenwerkingspartners hebben. Zij vraagt de burgemeester hoe dit in de toekomst te voorkomen.

De heer Van Steeg (CDA) vindt vrijheid van meningsuiting en vrijheid van religie belangrijk, ook in de Utrechtse samenleving. Het gemeentebestuur moet die vrijheid waarborgen. Wat hem betreft is voor polarisatie geen plek. Daarom heeft hij samen met de VVD de vragen gesteld die gesteld zijn. Wat hem betreft is de vraag vooral hoe die samenwerking er precies uitzag, en waarom dit het moment was om ermee te stoppen. Deze vragen verneemt hij ook van de vorige sprekers. Er is een hele geschiedenis met Dawah-groep. Voor hem is klip en klaar dit soort sprekers geen podium te moeten geven in Utrecht. Hij begrijpt niet dat er nog stappen worden gezet om dat alsnog te doen; hij vindt dat totaal ongewenst.
Welke samenwerking is precies stopgezet? Hij vindt het logisch dat de samenwerking stopgezet is in het kader van Utrecht zijn we Samen - dat betreft de antipolarisatie aanpak. Waarom is op deze manier de samenwerking stopgezet, en waarom niet eerder wanneer er een samenwerking was in het kader van Utrecht zijn we Samen.
Hij denkt dat de vragen over de samenwerking en [over] het gesprek met de Dawah groep terecht zijn. Hij kan zich voorstellen die [samenwerking] voort te zetten, maar dat er een punt is dat geconcludeerd moet worden dat die niet bijdraagt aan de [gewenste Utrechtse samenleving]. Voor hem is duidelijk dat het gesprek met de Dawah groep voortgezet moet worden.
De voorzitter constateert dat er geen andere sprekers zijn.

Beantwoording
Burgemeester Dijksma vindt een paar dingen belangrijk om te duiden: hoe de samenwerking er precies uitzag. En ook de vraag wanneer iemand omstreden is en waarom. Daarbij is [het college] geen jurist; de gemeente heeft daarover wel opvattingen. Vervolgens de vraag hoe in de toekomst hiermee verder te gaan.
Richting DENK moet het haar van het hart dat de wijze waarop [de heer Sungur] iets aan de kaak probeert te stellen, namelijk als zou [de gemeente met twee maten meten], hij dat doet door het verdedigen van het spreken van iemand die naar de smaak van de burgemeester niet representatief is voor een heel groot deel van ook de moslimgemeenschap in Utrecht. Zij vindt dat des te meer lastig omdat de uitspraken die door de heer Hafs gedaan zijn, behoorlijk stevig zijn. Hij dook op bij een Pro Isis demonstratie. Hij pleitte tegen de democratie en de westerse waarden. Hij riep op om

niet actief te gaan stemmen; het democratische recht niet te gebruiken. Door deze spreker is gesteld dat Joden en Christenen strijden tegen moslims. Dat zijn feiten waarvan de burgemeester het ongewenst vindt om in een stad als Utrecht naar voren te brengen, laat staan in het stadhuis.

De heer Sungur (DENK) heeft in zijn betoog aangegeven dat het hem niet gaat om de inhoud. Deze informatie die de burgemeester nu deelt met de commissie, had zij ook heel goed kunnen zetten in de raadsbrief waardoor de raad een beter beeld had gehad waarom die samenwerking is stopgezet. Dat is nu niet gebeurd. De raad heeft niet kunnen toetsen of het stopzetten van de samenwerking een goed idee was of niet.

Burgemeester Dijksma vindt dat nu gedaan wordt als niemand van de raad ooit heeft gedaan aan bronbeoordeling. Het gegeven dat deze spreker omstreden is vanwege diens geschiedenis, is geen groot geheim. Niet het geheim van het Utrechtse stadhuis. Dat is na te gaan bij het volgen van deze spreker in de publieke ruimte. Dat is precies de reden waarom het college heeft gezegd zich daarvan te distantiëren; daarmee wil het college niets te maken hebben. De burgemeester betreurt het dat dit niet erbij gepakt is; dat een hele grote groep mensen in de gemeenschap geïdentificeerd wordt met iemand waarmee de hele grote groep niets te maken wil hebben.

De heer Sungur (DENK) weigert te accepteren dat het opkomen voor de vrijheid van meningsuiting automatisch zou betekenen dat de organisatie zich identificeert met iemand. Dat bedoelt hij met het wegzetten van groepen, groepen gelijktrekken met een gastspreker. Hij vindt dat totaal niet aan de orde. De burgemeester kan niet stellen dat de Dawah groep zich één op één vereenzelvigt met iedere gastspreker die zij uitnodigt. Dat kan wat hem betreft niet. Wanneer de inhoud ertoe doet, juist dan had de burgemeester deze informatie met de raad moeten delen. Hij ziet en constateert in deze casus dat er structureel niet voor het eerst, maar vaker, de informatie met de raad onvolledig wordt gedeeld, wanneer het gaat om de samenwerking of de inhoud', is wat hem betreft de raad voldoende meegenomen in de overwegingen en het handelen van de gemeente.

Burgemeester Dijksma is het daarmee niet eens. Het college heeft de raad op de hoogte gesteld van zijn besluit. Daarbij heeft het college uitgelegd dat deze spreker omstreden was. En dat dit ook niet de eerste omstreden spreker was die werd uitgenodigd, maar de derde. Op een gegeven moment breekt dan de lijn. Dat is wat er aan de hand is. Zij wil goed uitleggen hoe dat contact was met de Dawah groep in de afgelopen jaren.

Er was geen subsidierelatie. Er waren wel gesprekken. Zij heeft ook een video opgenomen. Zij maakt bezwaar tegen de suggestie dat wanneer zij de preciese uitspraken nog eens een keer in de brief erbij had gegeven de raad een ander oordeel zou hebben. Wat haar betreft doet die informatie er niet toe. Hiermee maakt de heer Sungur en de fractie van DENK een ander punt. Ook in dat opzicht is zij het niet eens met hem, maar wil zij daarop iets terug mogen zeggen. Zij begrijpt wel waar dit vandaan komt, maar dat is niet wat er gebeurt.

Zij gaat allereerst in op een aantal feitelijke vragen.

Het thema van het zorgvuldigheidsbeginsel; de gemeente volgt niet alle bijeenkomsten van alle organisaties in de stad. Dat is ondoenlijk en ongewenst en daarvoor ontbreekt het aan personele capaciteit. De informatie over deze bijeenkomst kwam naar de gemeente toe vanwege een omstreden spreker, maar heel erg laat. Het college is niet tijdig geïnformeerd geworden door de Dawah groep. Zij legt uit waarom het

college dat op deze manier zegt. Het gaat haar erom dat er opnieuw een omstreden spreker is uitgenodigd. Die deed eerder uitspraken die in de termen van het college anti democratisch waren en anti integratief zijn. Het college zag geen reden om vooraf de raad te informeren; verantwoording vindt achteraf plaats. Dat doet het college nu. De raad mag zijn oordeel vellen.
De definitie van wat anti democratisch en anti integratief is en sektarisch is, is het aanzetten tot haat, geweld of discriminatie. De burgemeester heeft zojuist voorbeelden genoemd die te zien zijn op openbare bronnen waaruit het college dat voorstelt.

Als het gaat om de vraag hoe het college dat doet met andere organisaties, is het adagium dat met iedereen met wie het college in gesprek is, het college verbinding houdt, zelfs als het spannend wordt en mensen er anti integratieve standpunten er op nahouden. Dat is iets anders dan samenwerken met personen, en dat is al heel iets anders dan het vormen van bondgenootschappen.
Iedereen mag spreken ook als die persoon vervolgd wordt. Het gaat er vooral om dat het college op basis van eerdere casussen afspraken had gemaakt met de Dawah groep over wat het college in het vervolg zou doen. De Dawah groep heeft zich daaraan niet gehouden. Dat was voor het college een belangrijke reden om te zeggen dat het minder zin heeft om in gesprek te blijven; dan doet [de gesprekspartner] niet wat hij eerder heeft beloofd. Daartoe zijn ze niet gedwongen. Dat was een afspraak die de Dawah groep met het college wilde maken. Dat heeft dan consequenties met hoe partijen met elkaar omgaan.
De heer Sungur (DENK) vraagt hoe die afspraak er uitzag. Hij vraagt of de gemeente zelf gevraagd heeft om geïnformeerd te worden, of dacht de Dawah groep uit zichzelf bij een uitnodiging van een spreker de gemeente altijd in te lichten?
Burgemeester Dijksma antwoordt dat het college daarom gevraagd heeft. Daarin heeft de Dawah groep bewilligd. De Dawah groep had direct kunnen zeggen dat niet te doen. Dat is niet [gezegd].
Het eerste contact met de Dawah groep vond plaats in 2016. Burgemeester Van Zanen destijds sprak de Stichting aan op een uitnodiging van een spreker. Dat was een streng gesprek. Daarmee kwam het contact tot stand.
In de periode tussen 2017 en 2023 nam de Dawah groep deel aan het moskeebesturenoverleg, ook al waren zij niet formeel een moskeebestuur. In die tijd ervoer het college de inbreng van de Dawah groep als open en constructief. Hij vervulde samen met andere partners ook een positieve rol in het voorkomen van de zogenaamde coronarellen in Overvecht. Dat waren rellen die op dat moment elders in Nederland wel plaatsvonden. Eigenlijk zag het college heel lang dat de groep zich een betrouwbare en prima gesprekspartners toonde.
Vervolgens kwam er opnieuw een omstreden spreker in beeld, de heer Hoblos. Toen is er een nauw contact geweest met de Dawah groep. Het college heeft gemerkt dat destijds bij die spreker hen dit overviel. De Dawah groep heeft op het verzoek van het college de spreker alsnog online uitgenodigd en een andere spreker gevraagd. Dat was een enorme toestand omdat het vrij kort van tevoren was. Het college heeft de houding van de Dawah groep als constructief ervaren. Op dat moment is gezegd aan de voorkant te laten weten bij twijfel over sprekers. Het college vroeg de Dawah groep het college te informeren, om het er over te kunnen hebben. De burgemeester stelt vast dat dit de laatste keer niet is gebeurd. Dat was aanleiding voor het college om de Dawah groep duidelijk te maken dat hier het constructieve overleg stopt. Het college had gedacht in een andere film te zitten.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) dankt de burgemeester voor haar uitleg. Hij vraagt of de Dawah groep op eerdere momenten wel overleg gepleegd had met het college over sprekers.
Burgemeester Dijksma antwoordt ontkennend.
Zij vervolgt haar beantwoording met te benadrukken dat lang goed contact geweest is met de Dawah groep en ook met een goede inbreng aan de kant van de groep in het overleg vanuit het moskeebestuur. De laatste keer werden college en de Dawah groep het niet eens en was het college van mening overvallen te zijn terwijl eerder was gezegd dat dat niet meer zou gebeuren.
De heer Sungur (DENK) bekruipt een vreemd gevoel; het doet hem voorkomen alsof organisaties in deze stad kennelijk alleen een samenwerking kunnen aangaan met de gemeente wanneer zij de gemeente informeren over een gastspreker; en dat het dan ook een gastspreker moet zijn die past in het beeld van de gemeente die zij heeft rondom gastsprekers. Hij vindt dat vreemd. Hij vraagt of de burgemeester van oordeel is dat zij zover moet gaan en dat zij zich moet bemoeien met gastsprekers.
Burgemeester Dijksma antwoordt ontkennend, als het gaat om de standaard. Zij heeft zojuist in haar inbreng ook gezegd dat het voor het college ondoenlijk is om dat te doen bij elke organisatie. Wanneer een organisatie willens en wetens iemand uitnodigt die als zeer omstreden te boek staat, die uitspraken heeft gedaan die niet in lijn zijn met hoe gekeken wordt naar de samenleving en de waarden die de gemeente daarin belangrijk vindt, terwijl de groep wel de gesprekspartner is van de gemeente, mag het college als gesprekspartner zeggen zich te distantiëren. De burgemeester vindt dat dat kan.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat de gemeente nu een belangrijke gesprekspartner heeft verloren in hun gemeenschappelijke strijd tegen radicalisering en extremisme et cetera. De Dawah groep ging zijns inziens door met wat ze deden en nodigde een gastspreker uit; wat heeft de Dawah groep verloren en wat de gemeente?
Burgemeester Dijksma merkt op dat dit niet gaat over winst en verlies; dit gaat ook over waarden en waar men voor staat in deze stad. Wie laat wie boodschapper zijn aan over het algemeen al kwetsbare jongeren die zich heel vaak niet gewenst voelen. Wie laat wie het woord voeren met welke boodschap? De gemeentelijke overheid mag over die waarden wel degelijk een opvatting hebben als het gaat om de gesprekspartners en met welke organisaties de gemeente zaken doet. In dit geval is er nooit een subsidierelatie geweest. Er was geen financiële relatie. Maar de Dawah groep was wel een gesprekspartner. De burgemeester vindt dat de gemeente op basis van die waarden een stap kan zetten. Zij merkt dat zij het niet eens is met de heer Sungur. Zij benadrukt een verdedigbaar standpunt te hebben.
De heer Sungur (DENK) merkt dat wanneer hij jongeren spreekt die in die kwetsbare positie verkeren, die zich elke dag weggezet voelen als tweederangs burger en zich als zodanig behandeld zien worden, kan hij stellen dat die jongeren zich veel meer vereenzelvigen en veel meer vertrouwen hebben in bijvoorbeeld de Dawah groep, dan tot zijn spijt de gemeente zelf die zegt te staan voor bepaalde waarden. Hij ziet dat die waarden niet consequent worden uitgedragen. Dat probleem heeft de gemeente Utrecht, wat hem betreft.
Burgemeester Dijksma heeft de afgelopen weken heel veel met jongeren uit de moslimgemeenschap gesproken over dat het zo gevoeld wordt. Dat heeft mogelijk minder te maken met de wijze waarop men in Utrecht met elkaar omgaat, dan wel

met de wijze waarop een reactie kwam op de rellen in Amsterdam, ook vanuit Den Haag.
De burgemeester erkent absoluut dat jongeren het idee hebben er niet bij te horen. Wanneer in een bondgenotenoverleg een jongerenwerker aan haar vertelt dat een zesjarig kindje op straat op haar afkwam om te zeggen “ze haten ons hè. Ze haten ons omdat we moslim zijn.” De burgemeester merkt op dat het dan slecht gesteld is met hoe mensen het gevoel hebben dat ze erbij horen.
De burgemeester hoopt oprecht in de richting van de heer Sungur, dat het bestuur het niet nodig heeft om juist degenen die verregaand verdeeldheid zaaien die mensen tegen elkaar opzetten, te zien als degenen die de boodschap moeten geven dat ze er wel bij horen. Zij ziet dagelijks, juist ook door het goede contact met de moskeebesturen en met al die bondgenoten dat er velen zijn die juist de boodschap uitdragen en voorleven van met elkaar samen leven, van verdraagzaamheid.
Zij stelt voor als bestuur zich aan die mensen te verbinden, in plaats van de mensen op te zoeken en die misschien wel dingen zeggen of doen die de grenzen van de wet raken of zelfs daar overheen gaan. Zij hoopt dat het gaat lukken om het op die manier te doen. Zij herkent boosheid van de onderstroom. De burgemeester ziet bovendien dat die onderstroom ook gelijk heeft.
Het college heeft ook geen samenwerking met rechts extremistische groepen in de stad. Wanneer Pegida zaken doet die mogen vanwege de Nederlandse wetgeving, betekent niet dat zij er ooit over nadenkt een gesprekspartner te zoeken in iemand van hen. De burgemeester benadrukt niet met twee maten te meten. Zij vraagt de heer Sungur dat ook niet te suggereren. Daarmee wordt de verwijdering eerder groter gemaakt dan dat [die suggestie] mensen bij elkaar brengt. Dat moet wat haar betreft de gemeenschappelijke doelstelling zijn.
De heer Sungur (DENK) verwacht dat de burgemeester ook een mening heeft over de koranverscheuring die zij niet mag laten blijken in haar handelen. Tegelijkertijd is de burgemeester wel gevraagd een lobby te starten voor wetgeving om dat soort shit te verbieden. Dat wilde de burgemeester niet doen. Wat al die jongeren in Utrecht nodig hebben, is ook mensen die anders zijn dan hen maar die wel opstaan ook voor hun belang. Die jongeren missen dat. Het gaat niet om een stel extremisten in de Tweede Kamer die allerlei dingen roepen en zeggen over migrantengroepen. Het gaat om vooral het grote midden die zwijgt. Die niet durft op te staan op het moment waarop het gaat om de belangen van moslimjongeren.
Burgemeester Dijksma deelt mee dat zij zich wel degelijk inhoudelijk heeft geuit bij het plaatsvinden van die demonstratie; wat dat betekende voor de moslimgemeenschap in Utrecht. Zij heeft dat ook in een brief aan de voorlieden van de moskeebesturen laten weten. [Juist omdat zij het belangrijk vond dit te zeggen vanwege de goede verhoudingen ondanks dat zij iets moest toestaan wat wettelijk mocht.]
Zij vond de handeling kwetsend. Het probleem is dat kwetsende demonstraties mogen. Het zou goed zijn voor het debat, maar ook voor het gesprek in de Utrechtse samenleving als partijen dit van elkaar blijven zien. Anders voelt de burgemeester zich in een hoek gezet waarin zij niet thuishoort, waarin zij niet in staat en waarin zij nooit terecht zal komen.
De voorzitter vraagt de burgemeester zich te richten op de beantwoording van de gestelde vragen met het oog op de tijd.
Burgemeester Dijksma vervolgt haar beantwoording met te resumeren dat zij behoorlijk veel gezegd heeft over de samenwerking en hoe die tot stand is gekomen en hoe zij daarin zit.

Zoals gezegd zijn de uitspraken van de beoogd spreker anti integratief, anti democratisch of sektarisch wanneer actief en dringend opgeroepen wordt tot segregatie in de bredere samenleving, ondermijning van democratische processen of het oproepen tot het inzetten van ondemocratische middelen zoals rellen en het verscherpen van het wij-zij denken.
Gevraagd is naar de precieze verdenking. De heer Hafs is in september 2019 aangehouden in een onderzoek naar financiering van terreurbeweging ISIS; die zaak heeft nog niet gediend. In augustus 2023 werd bekend dat de heer Hafs niet langer door het OM wordt verdacht van terrorisme-financiering. Het OM heeft de tenlastelegging toendertijd veranderd naar een verdenking van verduistering en opruiing. Dat zijn de feiten.
Gevraagd is welke invloed de Dawah groep heeft gehad op Utrecht zijn we Samen. De burgemeester zet uiteen dat in het kader van het overleg dat plaatsvond vanuit het moskeebestuur, niet te spreken is van specifieke invloed op het beleid zoals dat in Utrecht wordt gevoerd. Er is geen melding gemaakt van een samenwerking omdat de Dawah groep vooral een gesprekspartner was. Er was ook geen subsidie relatie. De Dawah groep was onderdeel van een grotere groep waarmee het college gesprekken voerde. Dat werd ook nog wel in wisselende samenstellingen gedaan. [De invloed is in die context niet exact te duiden.]
Het college stopte niet met de samenwerking na de tweede spreker; het college meende goede afspraken te hebben gemaakt over hoe in het vervolg met een dergelijke situatie elkaar tijdig te informeren. Dan zou de Dawah groep het college de gelegenheid geven de vraag te stellen of de groep dit wel zo zou willen doen. Omdat het college het vertrouwen had dat dat in goed overleg zou kunnen, is destijds ook die consequenties daaraan niet verbonden.
Gevraagd is hoe dit te voorkomen. De burgemeester hoopt dat een belangrijk deel van hoe dit in de toekomst te voorkomen ook kan zijn door de wijze waarop het debat gevoerd wordt in de raad over wat mensen voelen, wat zij nodig hebben om zich erbij te voelen horen, en waar met elkaar daarin grenzen te trekken. De burgemeester kan de commissie en in het bijzonder mevrouw Meerding niet beloven dat er nooit meer een dergelijke situatie komt waarbij iemand die omstreden is naar Utrecht wordt uitgenodigd. Dan is er handelingsperspectief, afhankelijk van de context om wel of niet iets te doen. Soms doet de gemeente het niet maar doet de minister van justitie het voor de gemeente, omdat iemand zo omstreden is dat hij het land niet in mag. Die situaties zijn context afhankelijk. De burgemeester doet hierover geen beloftes. Maar het college is hierop wel alert.
Hiermee rondt de burgemeester haar beantwoording af.

Interrupties
De heer Semenzato (UtrechtNu) vraagt of de burgemeester kan toezeggen dat deze heer geen podium gegeven zal worden in het stadhuis.
Burgemeester Dijksma vindt dat dat een kwestie is van raad en college. Een dergelijke uitnodiging zou zij niet verstandig vinden. Zij hoopt dat [een afwijzing van podium aan deze heer] niet nodig blijkt te zijn. [Het bieden van een podium in het stadhuis aan deze spreker] zou geen recht doen aan het punt dat de heer Sungur met de [aankondiging van zijn streven] wilde maken.

Gemiste vragen

De heer Sungur (DENK) had gevraagd of iemand niet gewenst is als er een zaak loopt via het OM het adagium dat iemand onschuldig is totdat schuld is bewezen. De zaak via het OM werd als een van de redenen genoemd in de brief.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat dat nooit de enige reden kan zijn om iemand niet te willen hebben. Daar geldt voor dat [iemand die verdacht wordt van een strafbaar feit, onschuldig is tot het tegendeel is bewezen.] Het gaat om de optelsom van feiten.

De heer Sungur (DENK) had het antwoordt gemist op zijn vraag hoe lang een uitspraak die gedaan is in het verleden of een handeling in het verleden iemand mag achtervolgen. De bijeenkomst van pro IS dateert van 10 jaar geleden; daarvan zegt de beoogd spreker dat hij niet wist dat het een pro IS-bijeenkomst was of dat de bijeenkomst zo vertaald zou worden - de demonstratie was gericht op het vrijlaten van gevangenen.
Burgemeester Dijksma zet uiteen dat dat ermee begint dat iemand actief afstand neemt van eerder gedachtegoed. Dat zou een goed moment kunnen zijn. Er zijn fundamentalistische moslims die tot inkeer zijn gekomen. Niemand is voor eeuwig veroordeeld. A

De heer Sungur (DENK) vraagt of de gemeente van mening is dat wanneer de organisatie een gastspreker uitnodigt, die organisatie zich automatisch verbindt aan de uitspraken van die gastspreker.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat deze vraag alleen in de context te beantwoorden is. Zij merkt op dat een organisatie niet per definitie het gedachtegoed aanhangt van de gastspreker. Het kan zijn dat de organisatie uitgedaagd wil worden door de gastspreker op haar ideeën, of omdat de organisatie een debat wil veroorzaken. Zij is wel van mening dat het geen coïncidentie meer is wanneer drie keer mensen uitgenodigd worden die in een bepaalde situatie heel extremistisch zijn en omstreden. Dan is er sprake van een patroon waarover de burgemeester bezorgd is. Er zijn heel veel goede niet omstreden sprekers te vinden op thema's die de Dawah-groep graag bij de jeugd onder de aandacht wil brengen. En net zo populair.

Mevrouw Meerding (VVD) had vragen gesteld over de gewobte correspondentie tussen ambtenaren en de Dawah-groep waarbij de indruk bestond alsof de lijntjes heel kort waren. Zij vraagt of de burgemeester dit herkent; zij vraagt hoe hiermee wordt omgegaan in dergelijke samenwerking.
Burgemeester Dijksma kent die jongens ook. De lijnen zijn altijd kort. Dat is voor een belangrijk deel ook goed; dat mensen elkaar kennen, dat het duidelijk is over wie het gaat.

De voorzitter stelt vast dat er geen andere gemiste vragen zijn. Zij vraagt naar het te nemen vervolg. Hebben de agenderende fracties bereikt wat ze wilde bereiken, of willen zij hieraan nog een vervolg geven?
De heer Sungur (DENK) zou dit willen doorgeleiden naar de raad. Hij zou graag op een aantal punten uitspraken willen van de raad. Dat richt zich op de punten die in de commissie benadrukt zijn.

De voorzitter merkt op dat de heer Sungur hiervoor een agendering kan schrijven. Uiteindelijk is het aan het DB om te bepalen wat op de agenda komt.

Hiermee rondt zij de behandeling van dit onderwerp af.
Zij schorst de vergadering voor enkele minuten.

Heropening van de vergadering.

8 Raadsvoorstel Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025

Wethouder: Schilderman, Beleidsterrein: Financiën
De onroerendezaakbelasting (OZB) is een belasting die door de gemeente Utrecht wordt geheven op onroerende-zaken, zoals huizen, bedrijfspanden en ander vastgoed. De WOZ-waarde wordt bepaald aan de hand van verschillende factoren, zoals locatie, type pand en grootte. Daartoe wordt de Verordening onroerende-zaakbelastingen jaarlijks geactualiseerd. Met dit raadsvoorstel wordt de raad voorgesteld om de tarieven voor 2025 vast te stellen.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven) De bespreking is in twee termijnen.

De commissie
Mevrouw Ramaker (VVD) zegt nee tegen de OZB. Haar fractie is faliekant tegen de opslag van 12%. Zij beschouwt dit als een graai in de portemonnee van mensen met een eigen woning. Zij verwijst naar de Toekomstnota.
Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat het om een relatief kleine stijging gaat.
Mevrouw Ramaker (VVD) zou andere keuzes hebben gemaakt om die 20 miljoen extra aan OZB te [compenseren].
Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat het maximaal gaat om 41 euro per jaar als stijging in de kosten voor bewoners. Zij vindt de verhoging logisch in deze tijden van hele erge schaarste. Met zo'n kleine lastenverhoging kan de gemeente nog veel betekenen voor de stad.
Mevrouw Ramaker (VVD) vindt het bijzonder jammer dat vorig jaar zo'n enorm gat in de begroting is geslagen van 40 miljoen en dat nu de oplossing wordt gezocht met deze verhoging van de lokale belasting. Zij herhaalt haar stellingname.

De heer Peters (D66) merkt op dat al uitgebreid is gesproken over de OZB met de programmabegroting. Het streven is naar een eerlijke balans met dit voorstel. Hij vindt dat er sprake is van een solide gemeentefinanciën zonder de lasten onnodig te verhogen. Nu is er sprake van ruim 30% boven het gemiddelde als het gaat om een belastingdruk; wat zijn fractie betreft, gaat die teller niet verder oplopen. D66 zal daar voor staan; hoe moeilijk dat ook soms kan zijn.

De heer Van Steeg (CDA) is ook tegen deze verhoging. Hij ziet dat de OZB keer op keer is verhoogd in de afgelopen jaren. De parkeerlasten stijgen enorm. Dan wordt een maatregel genomen om de onderkant te helpen. Hij vindt dat onnodig. Dat leidt tot de hoge belastingdruk. Daarom deelt hij de opmerking van de heer Peters

De heer Claasen (GroenLinks) ziet dat met een hele beperkte verhoging belangrijke voorzieningen in deze stad overeind te houden zijn. Dat vindt zijn fractie een goede afweging.
Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat in het coalitieakkoord stond dat er één keer een extra verhoging zou komen; nu komt deze coalitie voor de tweede keer met een verhoging van 12% opslag. Dit valt voor haar niet onder rituelen.

De heer Claasen (GroenLinks) brengt in dat hierover zeer uitgebreid gesproken is toen het over het totaal ging. De vraag is wat hiermee bereikt wordt, welke voorzieningen hiermee in stand gehouden worden in de stad en hoe ervoor te zorgen dat dat kan met een sluitende begroting. Daarover is gezamenlijk een afweging gemaakt. De meerderheid heeft gezegd dat dit het is; dit is het dan ook.
De heer Peters (D66) vindt dat heer Claasen te gemakkelijk hier overheen gaat; deze verhoging heeft echt impact, ook voor woningeigenaren met een kleine portemonnee. Daaraan ging de heer Claasen te gemakkelijk voorbij in zijn inbreng.
De heer Claasen (GroenLinks) ziet dat Wonen heel veel duurder is geworden, vooral bij huurders die jaar in jaar uit huurverhogingen van deze omvang hebben moeten verwerken. Daarmee zegt GroenLinks niet dat het te verwaarlozen is. GroenLinks zegt dat het te dragen is in een situatie waarin de voorzieningen in de stad overeind blijven.
De heer Bosch (UtrechtNu) somt de posten op waarop verhogingen zijn doorgevoerd: de OZB, de parkeerbelastingen, allerlei belastingen. En daarbij komen de hogere energiekosten. Hij noemt dan daarbij ook nog de warmtepomp waaraan het bestuur werkt. Hij vraagt de heer Claasen hiervan afstand te nemen.
De heer Claasen (GroenLinks) benadrukt dat het zeker zijn bedoeling niet was om hierover badinerend te spreken. Hij neemt het serieus hij refereert aan zijn opmerking over de stijging van de woonlasten. Tegelijkertijd met het benoemen, met de vergelijking met een kop koffie deed hij een poging om de stijging in zijn proportie te plaatsen.

Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat de gemeente in financieel opzicht in lastige tijden zit door de tekorten waarmee het Rijk de gemeente opzadelt. De leidraad hierbij voor haar fractie is dat de sterkste schouders de zwaarste lasten krijgen; wat haar betreft gaat het om solidariteit en de rekening eerlijk verdelen. De OZB is in dit licht een logische verhoging. Bovendien stijgt het bezit in waarde; deze mensen kunnen het voor het overgrote deel prima betalen. De tabel in het raadsvoorstel laat zien hoe relatief kleine stijging het is. Haar fractie steunt dit raadsvoorstel.

De heer Bosch (UtrechtNu) licht toe dat het voor zijn fractie anders is dan voor de PvdA. Hij vindt het onbehoorlijk dat gedaan wordt als ligt het alleen aan het Rijk. Dit college maakt eigen politieke keuzes, ook om geld uit te geven waarmee het Rijk niets te maken heeft. Zijn fractie is tegen de verhoging van de OZB. Het gaat [steevast] om dezelfde groep mensen over wie gezegd wordt dat ze nog wel iets kunnen bijdragen. Hierbij is het de vraag of straks in de stad alleen nog mensen wonen in een sociale huurwoning en mensen in een koopwoning die onbetaalbaar is voor de middenklasse en voor de ouderwetse arbeider. UtrechtNu zal tegen die ontwikkeling blijven strijden.

De voorzitter stelt vast dat er geen vragen gesteld zijn aan de wethouder

Tweede termijn
De voorzitter legt de vraag voor wat de commissie richting de raad wil.

Mevrouw Ramaker (VVD) wil dit graag doorgeleiden naar de raad met de B-status. Haar fractie zal ook een voorstel doen.
De voorzitter vraagt mevrouw Ramaker of zij een tipje van de sluier kan oplichten.

Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee een amendement te zullen indienen.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt wat het amendement zal behelzen. Hij doet de suggestie tegen te stemmen.
Mevrouw Ramaker (VVD) zal een amendement indienen om aan te geven dat haar fractie deze beslissing dramatisch vindt.
De heer Bosch (UtrechtNu) overweegt mee te doen met het amendement of anders een amendement in te dienen om de OZB met 12% te verlagen.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt doorgaat naar de raad met de B-status met het reserveren van 15 minuten voor de behandeling. Er zijn geen toezeggingen.

Na overleg met de commissie schorst **de voorzitter** de vergadering om 12.50 uur tot 14.00 uur.

Heropening van de vergadering

De voorzitter, mevrouw Dada Anthonij, heropent de vergadering om 14:00 uur en heet alle aanwezigen welkom.

Mededelingen
Geen.

9 Handhavingdossier Binnenstad

Wethouder Eerenberg
Geagendeerd door: Gert Dijkstra (EenUtrecht), Hessel Stellinga (CDA), Ruud Maas (Volt), Derk van Bergen (ChristenUnie), Gertjan te Hoonte (VVD).
De agenderende fracties willen graag met elkaar en met de wethouder in gesprek over de situatie zoals die nu voorligt in het conflict van de gemeente met de eigenaar van pand A; ook bekend als ‘handhavingdossier Binnenstad’. Het gaat de fracties dan o.a. om de volgende onderwerpen:

1. Het verloop van het (juridische) traject en de mogelijke alternatieven.
2. De financiële gevolgen voor de gemeente en het beïnvloedbare ervan.
3. Wat dit voorbeeld zegt over de aanpak van de gemeente in juridische procedures.
4. Hoe op deze aanpak intern bij de gemeente wordt gereflecteerd.
5. De privacy van de betrokken pandeigenaar.

Voor dit debat zijn de woordvoerders uit de raadscommissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken (ROG) uitgenodigd om deel te nemen.

De voorzitter, mevrouw Dada Anthonij, leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (zie hierboven) De bespreking is in één termijn.

De commissie
De heer Dijkstra (EenUtrecht) zet uiteen dat dit de Utrechters 6 – 8 miljoen euro moet gaan kosten. Nog exclusief de kosten van voor de periode 2021. Dan gaat het om de herstelwerkzaamheden van pand A aan de Oude Gracht en een juridisch gevecht tussen de pandeigenaar en de gemeente. Dat sleept al zeven jaar met tientallen rechtszaken en een volgens zijn fractie ontoelaatbare onwaarschijnlijk grote financiële schade voor de gemeente. Deze zaak tart in zijn ogen elk voorstellingsvermogen. Dit leidt tot een drietal zorgen voor zijn fractie, een voorlopig oordeel en een aantal kritische vragen:
Wellicht is de gemeente onbedoeld in een soort van tunnelvisie terecht gekomen en heeft zij wellicht teveel de juridische weg bewandeld met veel te weinig oog voor de alternatieve route, die van mediation.

Zijn tweede zorg is dat de gemeente onverantwoord de kosten laat oplopen; hij mist het mechanisme om dat ergens af te breken en een halt toe te roepen. Het gaat om 6-8.000.000 euro.
Zijn derde en latere zorg is het juridische gelijk van de gemeente; gaat de gemeente juridisch verder of niet?
Het gaat om een ingewikkeld dossier; zijn streven is hierin helderheid te krijgen.
Een kelder van pand A is onveilig en vereist herstel. Na een moeizaam traject vindt in 2019 de laatste aanvraag van de eigenaar plaats. Kort daarna overruled met bestuursdwang in 2020 de Raad van State dit vier jaar later in 2023 met het oordeel dat die laatste aanvraag ten onrechte buiten behandeling was gesteld.

Zijn tweede opmerking betreft de aanvraag voor de achtergevel. Die aanvraag van de pandeigenaar is ook met regelmaat buiten behandeling gesteld door de gemeente. Daarvan oordeelt een aantal jaren later de Raad van State dat ook die aanvraag ten onrechte buiten behandeling is gesteld.
Van het totaal zijn er nu vier zaken gepasseerd en afgerond, waarvan één de gemeente wel haar gelijk heeft gekregen; dat de eigenaar het adres van pand A publiekelijk bekend kan maken. Een drietal zaken is bij de Raad van State verloren. Dat had te maken met last onder dwangsom voor de kelder, en de beide vergunningen.
De vierde opmerking is dat de gemeente wil dat de eigenaar de kosten voor herstel van de kelder betaalt; daarvoor kreeg de eigenaar een aanschrijving. Nadat de eigenaar de gemeente op fouten wijst in de factuur, ziet de gemeente daarvan af en betaalt de belastingbetaler volledig alle kelderkosten, meer dan 200.000 euro.

De vijfde opmerking is dat tussen 2020 en 2022 de eigenaar uit onvrede over de gang van zaken diverse en vele rechtszaken start. Dat is eerder aan de orde gekomen in het debat in 2022; dat in die twee jaar allerlei [deadlines] zijn gemist en de gemeente aan dwangsom meer dan 1 miljoen euro heeft moeten betalen aan de pandeigenaren.
Het volgende punt is dat het college bij voortduring de mediation afhield omdat in alle brieven vanuit de gemeente steeds is gezegd dat de gemeente daarvoor open staat maar dat de gemeente dat doet nadat alle werkzaamheden zijn hersteld, dus ook die van de achtergevel. Het beeld van de heer Dijkstra uit de brieven van de pandeigenaar was steeds dat hij overal over wilde spreken, dus over alle zaken die onder de rechter liggen. Dat lijkt de heer Dijkstra ook logisch. Daarin ontstaat het beeld bij hem van een pandeigenaar die voortdurend mediation wil, maar een gemeente die dat afhoudt.
De heer Stellinga (CDA) neemt aan dat de heer Dijkstra kennis heeft genomen van de twee kanten als het gaat om het mediationverhaal. Aan de ene kant staat de overheid die zegt mediation te willen, maar daarvoor niet de bestuursdwang te willen opschorten. En aan de andere kant staat een burger die mediation wil, maar dan moet wel de bestuursdwang opgeschort worden. Hij vraagt of EenUtrecht het dilemma van mediation onderkent; in dit geval dat beide kanten voorwaarden stellen en dat die voorwaarden met elkaar in strijd zijn.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) zag alleen in de documentatie en de brieven dat pandeigenaar aangeeft dat hij ook over de last onder bestuursdwang voor de achtergevel wil spreken. Dat is ook te betitelen als opschorten. Hij leest dat als dat hij ook daarover wil spreken. Hij heeft nergens gezien dat een rechtszaak moet worden

teruggetrokken. Hij ziet dat niet als een voorwaarde, maar meer als dat overal over gesproken moet kunnen worden. Dat lijkt hem logisch.
De heer Stellinga (CDA) legt de vraag voor wat voor zin het heeft te spreken over het terugbouwen van de achtergevel op het moment waarop tijdens de mediation de bestuursdwang al heeft plaatsgevonden. Hij beschouwt dit als een impliciete voorwaarde aan de kant van de pandeigenaar. Hij vraagt of EenUtrecht dat anders ziet.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) ziet het anders. Het verzoek om overal over te kunnen praten, dateert al van heel lang geleden. Pas recent is de achtergevel gebouwd. Hij legt de vraag voor wat er op tegen was geweest om ook in 2023 al over alle onderwerpen om de tafel te gaan zitten. Dan hoeft ook niets teruggetrokken of van tafel te zijn. Dan is overal over te spreken. Nu is de voorwaarde van de gemeente bijna vervuld omdat de achtergevel er in lijkt te zitten. Hij ziet eerdere moment in de tijd waarop over alle zaken te spreken was geweest. Nu zijn partijen weer heel veel verder met heel veel kosten in allerlei zaken.
Met betrekking tot het laatste feit betreft het de privacy vanaf 5 juli - tot die tijd respecteert de gemeente de privacy. Vanaf 5 juli is er een draai. De heer Dijkstra vindt dat een spijtig gegeven en kan dat niet goed verklaren.
Om die reden stelt hij de volgende vragen aan de wethouders:
Is het college met zijn fractie van mening dat 6-8.000.000 euro betalen voor 1 woning op geen enkele manier te verantwoorden is, ook al heeft de gemeente gelijk.
Het is zijns inziens absurd dat de gemeente eerst de gevel wil afbouwen om dan pas om de tafel te gaan zitten.
Hij vindt het onwenselijk dat de gemeente eenzijdig de juridische lijn blijft volgen nu duidelijk is dat dat niet altijd tot de meest beste oplossing leidt - hij refereert aan andere dossiers.
Hij krijgt graag vier toezeggingen van het college:
(1) vanaf heden per direct met de middelen van de pandeigenaar te starten met als doel het volledig stoppen van alle juridische procedures en claims;
(2) dat vanaf nu de inzet moet zijn om binnen een paar maanden geen juridische kosten meer te hoeven uitgeven.
(3) Eerlijk te delen met de raad dat het nooit heeft mogen gebeuren en dat dit een signaal is dat juridische regels en kaders teveel leidend zijn
(4) Er alles aan te doen om deze juridische probleemgerichte cultuur weer in balans te brengen met die van een meer oplossingsgerichte samenwerkingsstructuur waarin [de bestuurs gremia] met elkaar nagaan wat eerlijk en redelijk is.

De heer Stellinga (CDA) vindt de gevraagde toezegging (2) fantastisch. Hij legt de vraag voor hoe reëel het is dat de financiële kraan in één klap dichtgedraaid wordt. De gemeente heeft zich te houden aan de wet. De gemeente heeft te betalen wat zij verschuldigd is. Of ziet EenUtrecht dat anders?
De heer Dijkstra (EenUtrecht) zet uiteen dat een aantal boetes betaald moet worden. Die zijn voor een groot deel betaald. Daaraan is niets meer te doen. Het gaat hem erom dat voor de komende vier jaar een paar miljoen euro gereserveerd staat voor allerlei nog af te handelen procedures. Hij vindt dat binnen drie maanden of binnen hele korte tijd er alles op gericht moet zijn om die miljoenen te voorkomen. Dat is mogelijk wanneer partijen in mediation tot een oplossing komen. Dat is waarschijnlijk nu voor het eerst wat kan plaatsvinden.
De heer Stellinga (CDA) heeft het dilemma van mediation al aangegeven. Ervan uitgaande dat er geen mediation plaatsvindt de gereserveerde bedragen kosten zijn die gemaakt gaan worden en waarop Utrecht als verstandige overheid moet

begroten omdat ze te verwachten zijn. Dan kan EenUtrecht willen dat dat niet gebeurt, maar dat gaat zijns inziens wel gebeuren.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) brengt in dat wanneer mediation erop gericht is de procedures stop te zetten de gemeente en de pandeigenaar de lopende zaken [kunnen afhandelen]. Procedures zijn in te trekken. Daarop moet wat hem betreft de mediation gericht zijn. Tot nu toe heeft dat gesprek niet kunnen plaatsvinden. De gemeente maakt er deel vanuit de mediation te beletten. Wanneer die nu gestart wordt, moet de mediation erop gericht zijn om alle toekomstige kosten te voorkomen. Hij daagt het college daartoe uit.
De heer Stellinga (CDA) deelt de wenselijkheid van mediation en het voorkomen van de kosten. Hij vindt dat mediation dan wel moet plaatsvinden. Wanneer mediation niet plaatsvindt, is er geen andere keuze dan te begroten op de [te verwachten] kosten. Het moet wat hem betreft wel realistisch blijven. Hij vat zijn inbreng op als een verzuchting waarop geen reactie hoeft te komen.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) verwijst naar de gemaakte opmerking; de vraag is of de gemeente haar gelijk moet halen ook al heeft zij gelijk wanneer dat nog eens 4 – 5 miljoen euro gaat kosten. Soms kan het verstandig zijn tot een oplossing te komen waarin niet iedereen zijn gelijk krijgt, maar wat er wel voor zorgt dat de belastingbetaler niet [voor de kosten opdraait].

De heer Stellinga (CDA) vindt dat het maken van de kosten geen keuze is; die kosten zijn er gewoon. Uiteraard heeft het zijn voorkeur om met mediation hier uit te komen. Hij hoopt dat het zal plaatsvinden. Zijn fractie dankt allereerst de eigenaar van pand A en de ambtenaren van de gemeente voor alle verstrekte informatie; een en ander werd daardoor zeer inzichtelijk.
Vorige week zondag was het twee jaar geleden dat CDA Utrecht het handhavingdossier Binnenstad in deze commissie voor het eerst aan de orde stelde. Zijn fractie gaf toen aan dat een betrouwbare gemeente een gemeente is die tijdig beslist op handhavingverzoeken, WOO-verzoeken en bezwaarschriften nadat de vragende burger voldoende zijn zegje heeft kunnen doen. Daaraan ontbrak het. Een betrouwbare overheid moet onder omstandigheden ook een daadkrachtige en assertieve overheid zijn. Ook daaraan ontbrak het. De gemeente werd lamgelegd door één enkele procederende burger en moest daardoor bijna 1 miljoen euro aan gemeenschapsgeld betalen. Inmiddels is dat bedrag 6 miljoen euro.
CDA Utrecht riep het college op om de regie te pakken. Berenschot bracht een vernietigend rapport uit over hoe het zo gruwelijk mis kon gaan.
Zijn fractie constateert dat het college de regie gepakt heeft.
De heer Bosch (UtrechtNu) hoort de heer Stellinga zeggen dat de gemeente lamgelegd wordt door een procederende burger. Hij vraagt of de heer Stellinga erkent dat de burger altijd mag procederen wanneer hij vindt dat dat nodig is.
De heer Stellinga (CDA) erkent dat alleen al vanuit zijn achtergrond.
De heer Bosch (UtrechtNu) vraagt verduidelijking. Hij vraagt of de heer Stellinga van mening is dat het onwenselijk is dat iemand blijft doorprocederen. Of vindt de heer Stellinga dat geprocedeerd mag worden, maar dat het op een gegeven moment genoeg is geweest; hij vraagt wat de heer Stellinga bedoelde.
De heer Stellinga (CDA) bedoelde daarmee dat puur toegespitst op het optreden van de gemeente het mogelijk is gebleken dat één persoon ongelooflijk veel procedures aanspant en dat daarop niet adequaat gereageerd wordt en dat vervolgens de hele gemeente wordt lamgelegd.

Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met de constatering dat het college de regie gepakt heeft. In de raadsbrief van 20 november leest hij dat het aantal lopende procedures is gedaald naar 38 en dat 36 daarvan bij de rechtbank en de Raad van state ligt en niet bij de gemeente. Er worden geen dwangsommen meer uitgekeerd en in de organisatie zijn de procedures verbeterd. Dat vindt hij een verschil met wat hij twee jaar geleden aantrof. Hij complimenteert het college, niet voor hoe het was, maar wel voor de doorgevoerde verbeteringen.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de heer Stellinga ziet dat weliswaar het aantal zaken is teruggelopen, maar dat de kosten exponentieel zijn gestegen. Hij vraagt of de heer Stellinga daarvan niet wakker ligt.
De heer Stellinga (CDA) ligt heel erg wakker van de primaire kosten. Hij zal daarop terugkomen in de rest van zijn betoog.
Ten tweede is het gros van de kosten inherent aan wat zijn fractie twee jaar geleden aan de orde heeft gesteld. Hij gaat daarop verder in, in zijn betoog.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de heer Stellinga destijds heeft willen zeggen, vooral juridisch die regie te pakken en voortvarend de rechtszaken. Hij kan zich niet voorstellen dat dat de bedoeling was van het CDA.
De heer Stellinga (CDA) licht toe dat zijn bedoeling destijds was dat projectmatig dit probleem wordt aangepakt. Dat betekent én een juridische aanpak, én een niet-juridische aanpak om ervoor te zorgen dat al die dossiers van tafel zouden gaan. Daartoe is opgeroepen door zijn fractie. Hij constateert dat dat is gebeurd. Hij constateert daarnaast dat de gemeente haar procedures heeft aangepakt zodat dit niet nog een keer gaat voorkomen. Daarover is zijn fractie zeer tevreden.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) maakt zich daarover buitengewoon veel zorgen. Hij hoopt dat de heer Stellinga met hem deelt dat wat de gemeente onvoldoende heeft aangepakt is, het niet-juridische deel, de mediation is. De mediation heeft afgelopen twee jaar niet plaatsgevonden en kan nog weleens de hoofdoorzaak zijn waarom de belastingbetalers nog veel meer miljoenen moeten gaan betalen. In die zin vindt hij dat de gemeente niet volledig de regie heeft gepakt.
De heer Stellinga (CDA) zegt dat voor mediation twee partijen nodig zijn die van tevoren geen voorwaarden stellen. En ten tweede komt de gemeente automatisch terug op het juridische deel wanneer de mediation ontbreekt. Het CDA is van mening dat het gemeentebestuur in deze zaak de juiste stappen heeft gezet.
De raad heeft in deze zaak een beslissende rol kunnen spelen met zijn controlerende taak. Zijn fractie is hiermee blij en hierop trots.
Ook zijn fractie schrikt van de bedragen die in de programmabegroting opzij gezet worden voor de afhandeling van dit dossier. Dat is duur leergeld. Hij constateert tegelijkertijd dat met de huidige aanpak een herhaling van dit schandaal onwaarschijnlijk is geworden. Zijn fractie wil graag de marges in de begrootte bedragen weten; hij vraagt of het kan meevallen. Tot welk bedrag? Of kunnen deze bedragen ook hoger uitvallen? Tot welk bedrag dan.
Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of het CDA ermee bekend is dat juist door de vragen van haar fractie die beantwoord zijn in augustus 2022 over het verkwanselen van 1 miljoen euro door het niet halen van de bezwaartermijnen het debat werd gevoerd in de commissie VBF.
De heer Stellinga (CDA) merkt op dat de VVD en het CDA gelijktijdig schriftelijke vragen heeft gesteld. Daarbij is gelijktijdig met de VVD geagendeerd. Zijn fractie heeft veel waardering voor de VVD dat de VVD dit samen met het CDA aan de orde heeft gesteld. Dat doet niets af aan zijn gevoelens hierover. Het college is met de

inbreng van het CDA aan de slag gegaan. Hij ziet dat terug in de aanpak van het college op deze materie.
Het doet het CDA pijn dat deze grote bedragen in de begroting opzij gezet moeten worden om dit dossier verder te kunnen afronden. Hij betreurt de hoeveelheid publiek geld dat hiermee gemoeid is; dat bedrag is aanzienlijk gegroeid. De kraan is dicht en het dweilen is begonnen. Hierop begroten is nu onvermijdelijk.
De eigenaar van pand A beklaagt zich over de wijze waarop de bouwaanvraag uit 2020 door het college buiten behandeling is gesteld in 2023. Zijn fractie krijgt graag inzicht in hoe de behandeling van deze aanvraag in 2023 door het college heeft plaatsgevonden. Hij vraagt of het juist is dat een veelheid van rapporten is opgevraagd met een termijn van twee weken voor aanlevering. Hoeveel tijd zat er tussen het vragen van de nadere gegevens en het buiten behandeling stellen op 18 oktober 2023. Hij vraagt of het college het bericht heeft ontvangen dat de eigenaar stelt gestuurd te hebben binnen die twee weken. Hij krijgt hierop graag een reactie.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) gaat ervan uit dat het juridisch traject goed ingezet is vanuit de gemeente. Hij vraagt of de heer Stellinga ziet dat de Raad van State in drie gevallen nu 3/4 jaar later zegt dat de aanvraag van de pandeigenaar ten onrechte niet in behandeling is genomen. De Raad van State tikt de gemeente op de vingers.
De heer Stellinga (CDA) bevestigt dat de Raad van State daarover een oordeel moet hebben. Hij is hier niet aanwezig als jurist. De enige vraag die hij stelt is de vraag hoe het zit met de gebeurtenissen rond die nadere gegevens destijds; hoe snel zijn die nadere gegevens gevraagd en hoe snel moesten die op tafel komen? Die vraag legt hij nu neer bij het college.
Als het gaat om de vraag of het terecht is geweest, moet de Raad van State daarover een oordeel geven. Hij constateert wel dat nu veel meer dan twee jaar geleden adequaat gereageerd wordt, niet alleen op bezwaren, maar ook op de rechtspraak van de Raad van State. Daarmee is zijn fractie blij.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) begrijpt dat het CDA nu een oordeel vraagt over of at goed gedaan is. Hij merkt op dat de Raad van State hier ook naar gekeken heeft en geoordeeld dat het niet goed gedaan is. Hij begrijpt dat ook wanneer hij de feiten terug leest. De pandeigenaar moest binnen 10 werkdagen een hele stapel rapporten aanleveren en dat was ondoenlijk. Dat is ook gerapporteerd. Dat wordt ontkend door het college. Hij vraagt of het CDA met hem ziet dat het wel eens heel logisch kan zijn geweest dat de Raad van State hier geoordeeld heeft dat dit onvoldoende gebeurd is en dat ten onrechte de aanvraag van de pandeigenaar in 2020 terzijde is gelegd of niet in behandeling is genomen.
De heer Stellinga (CDA) vraagt het college daarom hoe het is gegaan met de aanvraag. Hij ziet in de interrupties dat dit een belangrijk onderwerp is en is geweest. In de tussentijd is het college op 23 september begonnen met het terugbouwen van de achtergevel. Het CDA wil graag weten wat daarvan de stand van zaken is, of het inmiddels is afgerond en zo nee, wanneer het college verwacht dat dit het geval zal zijn. Hij vraagt of het college daarna nog steeds bereid is om na afronding mediation aan te gaan of niet.

De heer Maas (VOLT) merkt op dat de debatten van zojuist laten zien wat voor een lastig dossier dit is voor alle partijen. Hierover is al eerder gesproken. Vragen zijn gesteld. Hij is zeker langs geweest bij de buren van het betreffende pand. Hij is in contact met de eigenaar van het pand. Al deze bezoeken en contacten lieten hem inzien welke impact deze casus heeft op alle betrokkenen. Niet alleen op de eigenaar

en de buren, maar ook op de ambtenaren en anderen. Het is voor de raadsleden nauwelijks te doen om echt goed diep inzicht te krijgen in alle elementen van deze casus. Het rapport Berenschot geeft weliswaar inzicht, maar ook onvoldoende om echt te kunnen beoordelen hoe de vork precies in de steel zit.
Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt zich af of dit aan de raad is om hierover een oordeel te vellen.
De heer Maas (VOLT) vindt dat een terechte vraag. Hij denkt dat de raad dat ook niet kan.
Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of zij de inbreng van VOLT moet afwachten waaraan die partij wel denkt. De raad controleert het college.
De heer Maas (VOLT) merkt op dat alleen goed onafhankelijk onderzoek hierop meer licht kan werpen. In het kader van de huidige bezuinigingen ziet hij ook niet veel mogelijkheden om daar naar te vragen op dit moment.
Het bezoek aan de buren brengt hem tot een compliment aan de wethouder; die buren zijn niet ontevreden over hoe een en ander hier en nu loopt. Zij zijn blij met de huidige projectleider die goed onderzoek doet en goed onderzoek heeft gedaan en goed in staat is om de zaak voor de rechter te verdedigen. De buren hebben het vertrouwen dat met het opbouwen van de achtergevel een begin gemaakt is met de oplossing van hun problemen.
Bij hem blijven wel de volgende vragen:
Wie gaat de schade betalen? Dan gaat het ook over de advocatenkosten; die lopen inmiddels behoorlijk op. Het einde is nog niet in zicht. Mogelijk heeft de wethouder nog een nadere toelichting in vervolg op datgene wat hij al heeft gezegd.
Hij vraagt wanneer de wethouder deze casus denkt te kunnen afronden; hij bedoelt dan niet het tijdstip, maar wel de omstandigheden die voor een afronding nodig zijn.
Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat de huidige projectleider voorlopig bij dit project betrokken blijft. Dat zijn de vragen die de buren hem hebben gesteld. Hij krijgt hierop graag een antwoord.
De eigenaar van pand A kijkt anders aan tegen deze materie; de eigenaar lichtte de heer Maas uitvoerig hierover in. Veel daarvan is voor hem bijna onmogelijk om onafhankelijk te beoordelen. Veel wordt teruggekeken; daarin zijn veel historische elementen. Een onafhankelijke visie daarop zou hem enorm kunnen helpen. Dat gaat waarschijnlijk veel geld kosten; het is alom bekend dat dat geld er niet is.
Over mediation is al veel gezegd; hij zal dat niet herhalen.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) hoort VOLT zeggen dat het goed zou zijn om wel te weten waar het mis gegaan is. Hij begrijpt dat. 6 – 8 miljoen euro is een groot bedrag. Hij wil weten of dat terecht ten laste komt van de rekening van de bewoners. Hij vraagt of VOLT nu wel of niet echt weet en begrijpt of dit onvermijdbaar was. Of legt VOLT zich erbij neer; accepteert VOLT dat dit 6 – 8 miljoen euro kost?
De heer Maas (VOLT) accepteert dit liever niet zonder meer. Hij accepteert wel dat de status-quo van een dusdanige aard is dat nu diepgaand in de historie graven over wat precies gebeurd is, zijns inziens niet heel veel extra meer gaat opleveren. Maar wel heel veel kosten. Hij ziet hiervoor op dit moment niet veel ruimte.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) legt de vraag voor of kansen op mediation gemist zijn. Wanneer uit het mini onderzoek zou blijken dat mediation onmogelijk was of onmogelijk werd gemaakt, kan hij wellicht vrede hebben met 6 miljoen onvermijdbare kosten. Dat weet hij nu niet. Hij vraagt of VOLT met hem deelt dat dat zou helpen. Dat hoeft geen Berenschot-2 te zijn.
De heer Maas (VOLT) steunt Mini Mini - hij ziet het graag tegemoet.

Hij vervolgt zijn bijdrage in zijn termijn met nader in te gaan op de mediation. Hij vraagt of daarin nog dingen zitten waarover volgens de wethouder de raad nog niet is gehoord; bijvoorbeeld over de voorwaarden.
Ook zijn fractie ligt wakker van de kosten. Vooral de kosten van de juridische ondersteuning zijn behoorlijk. Hij vindt het heel fijn dat de buren tevreden zijn met de externe projectleider. Ook dat kost heel veel geld. Hoeveel ruimte is er nog om daarin tot vermindering te komen?
Hij vraagt of de wethouder mogelijkheden ziet verdere procedures te vermijden en alsnog met de eigenaar en de buren in contact te treden; hij vraagt de wethouder wat daarvoor nodig is. Ook in relatie tot het pandeigenaar is hierin de vraag wanneer welke omstandigheden ervoor benodigd zijn om deze casus te kunnen afronden.
Tenslotte legt hij de vraag voor hoe dit een les kan zijn voor de gemeente in ruime zin, zowel voor de raad als voor het ambtenarenkorps als voor de toekomst en andere cases die binnen de gemeente spelen.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt wanneer dit stopt. De VVD heeft schriftelijke vragen gesteld in 2022 en daarover is een debat gevoerd. Toentertijd riep de VVD wethouder Streefland ter verantwoording. Er is nu één lichtpuntje: de dwangsommen zijn naar nul euro. Dus wordt er nu tijdig gereageerd. Dat kost extra ambtelijke inzet. Zij vraagt of toe te lichten is of de kosten opwegen tegen de baten.
Het college is nu in deze commissie met twee personen sterk vertegenwoordigd. Zij legt de vraag voor waarom nu wel en destijds in 2022 niet; destijds was alleen de wethouder personeelszaken aanwezig.
De heer Maas (VOLT) vraagt of hij de VVD nu hoort zeggen dat die fractie zich afvraagt of de kosten van de ambtelijke ondersteuning opwegen tegen de kosten van dwangsommen.
Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat het in ieder geval de bedoeling is om binnen de gestelde termijn te reageren; daarvoor is extra ambtelijke inzet gekomen met een extra team. Haar fractie vraagt zich af hoe de kosten opwegen tegen het uiteindelijke resultaat.
De heer Maas (VOLT) heeft dit goed begrepen. Mevrouw Ramaker zegt het ook: het is altijd de bedoeling om tijdig te reageren om dwangsommen te voorkomen. Hij vraagt hoe dat een afweging kan zijn.
Mevrouw Ramaker (VVD) licht toe dat haar vraag eigenlijk is extra ambtenaren in te zetten alleen voor dit dossier; eigenlijk moet dit niet gebeuren. Bij alles wat er aan bezwaren komen, moeten die binnen de termijn worden afgehandeld. Dat moet al [verdisconteerd zijn] in het personeel.
De heer Stellinga (CDA) zou het niet 100% hebben geformuleerd zoals de heer Maas dat deed; hij sluit zich aan bij diens interrupties zonder ze te herhalen.
Mevrouw Ramaker (VVD) begrijpt dat het doorgaat en dat dit niet stopt. Het pand is bouwkundig niet veilig. Gechargeerd is straks een volledige verbouwing nodig. De VVD verneemt graag van de vakinhoudelijk wethouder Eerenberg antwoord op de vraag hoe groot het risico is dat de eigenaar van Pand A doorgaat.
De VVD wil dat het belastinggeld aan dit soort verspillende procedures stopt. Het voorstel van de VVD is daarom dat afgeweken wordt van de lijn onder de rechter; dus geen contact van de wethouders met de eigenaar van pand A naar wel direct contact met de wethouders. Zij vraagt hoe beide wethouders daar tegenaan kijken; zij vraagt naar de reden om hierin zo star te zitten. Tot op heden is er geen contact van beide wethouders met deze eigenaar geweest. Daarover is de VVD verbaasd.

Dit is onderdeel van de bestuurlijke verantwoordelijkheid; er is voor te kiezen het contact te zoeken ook al is dit onder de rechter. Zij vraagt of dat kan helpen de mediation te laten slagen.
De VVD ziet dat het aangaan van dit soort processen met inwoners die het uiterste van de wet en regelgeving gebruiken, een hoog prijskaartje heeft.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoort mevrouw Ramaker pleiten voor het open houden van de lijnen ook als iets onder de rechter is. Tegelijkertijd is bekend dat tot nu toe niet tot mediation is gekomen. Mediation is volgens hem het openzetten van lijnen. Hij vraagt hoe mevrouw Ramaker een en ander met elkaar rijmt.
Mevrouw Ramaker (VVD) denkt niet in lijnen. Zij vraagt out of the box te denken. Het escaleert. Het stopt niet. Zij ziet dat het maar doorgaat. Met zich steeds te verschuilen achter de rechter, wordt ook geen oplossing gevonden. Om die reden doet de VVD de suggestie het bestuurlijke contact te zoeken.
Zij vervolgt haar inbreng met ervoor te pleiten na te gaan welke oplossingen er wel zijn. Er is een prijskaart verbonden aan het verhaal van inwoners die het uiterste zoeken. Dit is ook een signaal naar alle inwoners van de gemeente Utrecht; zij vraagt of er ook gedacht is aan een soort van vormprocedure hoe als gemeente om te gaan met mensen die het uiterste zoeken in wet en regelgeving.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat dit geagendeerd is, niet alleen dat dit hier gaat over één pand; hij vraagt of de VVD met zijn fractie de idee heeft dat het extra zorgelijk is wanneer dit een signaal is dat de gemeente te vaak juridisch gaat en te weinig in de samenwerking cultuurstand staat om zaken in der minne op te lossen om daarmee onnodige kosten te vermijden.
Mevrouw Ramaker (VVD) stelt dat iedereen er met elkaar wil uitkomen zonder dat daarbij een rechter aan te pas moet komen. Tot haar spijt gebeurt het wel eens. Daarvoor is ook het recht. Dit is ook te zien in andere cases, dat op enig moment de indruk ontstaat dat het een businessmodel kan zijn; zij noemt als voorbeeld de procedures tegen de WOZ-aanslagen met bepaalde bureaus die de grenzen opzoeken. Zo bedoelt de VVD dit ook in dit geval; de vraag is hoe hiermee om te gaan. Zij verwacht dat Utrecht niet de enige is. De vraag is hoe het recht een recht blijft en niet [een middel om tot extremen te komen].
De heer Dijkstra (EenUtrecht) bevestigt dat er altijd bewoners zijn die notoir erop uit zijn om de overheid te dwarsbomen. Hij vraagt of de VVD met EenUtrecht deelt dat het daarbij gaat om uitzonderingen en dat over het algemeen heel veel bewoners WOO-verzoeken doen, gefrustreerd zijn en juridisch gaan uit frustratie doordat de gemeente te weinig open staat voor samenwerking en misschien ook wel te snel juridisch gaat. Dat het iets van tweeën is. Dat zou wat hem betreft de zorg moeten zijn van de raad om daarop te letten.
Mevrouw Ramaker (VVD) denkt dat naar de rechter gaan de escalatie is. Zij denkt dat heel veel zaken ook onderling en in goed contact met ambtenaren en inwoners goed verloopt. Er zijn bovendien een klachtenprocedure, er is een ombudsman. De VVD pleit voor out of the box denken: hoe dit te kunnen stoppen en te voorkomen dat dit ook gaat gebeuren in een andere cases.

Niet agenderende partijen
De heer Vasters (D66) merkt op dat deze casus begon met het illegaal verwijderen van een achtergevel en een instabiele keldermuur; dat heeft inmiddels geleid tot een gigantisch aantal juridische procedures en een claim van 6 – 8 miljoen op de gemeentebegroting. Daardoor ondervinden niet alleen de buren van pand A schade,

maar worden in feite alle Utrechters getroffen. Miljoenen euro's die iedereen liever anders zou hebben uitgegeven, bijvoorbeeld aan de tekorten in de jeugdzorg of aan nieuwe voorzieningen in de groeiende stad. Die gaan nu richting het oplossen van problemen omtrent één persoon. Hij vindt het heel spijtig.
Zijn fractie is blij dat de gemeente er nu bovenop zit en voortvarend hiermee aan de slag gaat. Tegelijkertijd betreurt zijn fractie het dat het überhaupt nodig is en het zoveel maatschappelijke kosten met zich meebrengt.
De heer Bosch (UtrechtNu) merkt op dat D66 aan de ene kant zegt het te betreuren en aan de andere kant zegt dat het heel goed is dat er is doorgepakt. Hij legt de vraag voor of hierin ook een middenweg is. Wil D66 koste wat koste zijn gelijk halen of vraagt D66 op enig moment zich af ook of dit de kosten wel waard zijn.
De heer Vasters (D66) denkt te kunnen spreken namens iedereen in de zaal wanneer hij zegt dat het zijn voorkeur heeft dat vanaf nu nul euro wordt uitgegeven; wanneer de pandeigenaar en de gemeente er minnelijk uit kunnen komen, heeft dat zijn voorkeur. De vraag is of dat reëel is; hij refereert daarbij aan de inbreng van de heer Stellinga. Hij kan dat niet beoordelen. Hij is wel van mening dat conservatief begroot moet worden.
De heer Bosch (UtrechtNu) merkt op dat de heer Vasters tegelijkertijd zegt dat hij het betreurt en dat hij het liever niet heeft maar als het zover komt dat dan maar zo moet.
De heer Vasters (D66) benadrukt dat het stadsbestuur reëel moet zijn over de kosten die dit met zich meebrengt, ook gezien de historie. Volgens hem is het college er niet om te doen om zijn gelijk te krijgen, maar wel om het oplossen ervan en op een zo efficiënt mogelijke manier.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of D66 de idee heeft gelezen dat het maximale is gedaan om mogelijk via mediation tot het vermijden van deze kosten te komen.
De heer Vasters (D66) vindt dat lastig te beoordelen puur op basis van de verstrekte informatie. Hij kreeg informatie van beide kanten. De informaties zij niet helemaal met elkaar in overeenstemming. Hij refereert aan de inbreng van de heer Stellinga over dat aan beide kanten voorwaarden worden gesteld waardoor het nog niet tot mediation komt. Hij is het eens met EenUtrecht dat mediation nog wel het streven zal moeten zijn om er op een minnelijke manier uit te komen.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat het college voortdurend zegt dat de eigenaar schuldig is en dat de eigenaar mediation belet met het stellen van de eis de bestuursdwang stil te leggen. Nergens leest hij dat dat de eis is. De eigenaar zegt voortdurend over alles te willen praten, ook over die bestuursdwang die nog speelt. Hij vraagt of de heer Vasters met hem deelt dat zijn voorlopige conclusie kan zijn dat wel veel gedaan is maar niet het maximale om tot een gesprek te komen.
De heer Vasters (D66) vindt dit lastig te beoordelen. Hij kan zich hierover niet uitspreken. Aan beide kanten toonden partijen zich welwillend maar onvoldoende om bij elkaar te kunnen komen. Hij vindt het lastig te beoordelen wat daarachter zit. Hij heeft niet de indruk dat het college hieraan weinig gedaan heeft.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat het college dan had kunnen zeggen over alles te gaan praten; dan was het wellicht mogelijk geweest om de miljoenen te vermijden. Wanneer dat juist is, had dat moeten gebeuren.
De heer Vasters (D66) hoorde geen vraag; hij begrijpt de mening van EenUtrecht.
Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat de raad ook van de financiën is. Het gaat niet om pandeigenaar : college, wat de VVD betreft; het gaat hier om heel veel geld. Zij mist van D66 een voorstel om het te stoppen.

De heer Vasters (D66) heeft zojuist gezegd dat hij hoopt dat het in der minne geschikt kan worden; hij is er niet zeker van dat dat mogelijk is. Dat is reëel zijn; en niet zozeer niet willen. Hij herhaalt zijn inbreng.
Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat wat tussen het college en pandeigenaar speelt van Pand A voor de rechter is; daarover heeft de VVD geen oordeel. Haar fractie is van mening dat in deze zaal de raad het college ter verantwoording kan roepen. Daarom stelt de VVD deze vragen richting het college. Zij vindt het fijn dat D66 goed aan de financiën denkt. Zij pleit ervoor direct het overleg aan te gaan met de pandeigenaar.
De heer Vasters (D66) staat daar niet onwelwillend tegenover. Hij is benieuwd hoe het college hierop reageert. Hij stelt voor hierover verder te spreken in afwachting van de reactie van het college.

De heer Claasen (GroenLinks) sluit zich aan met waardering voor de inbreng van het CDA. Het college heeft zijn leven gebeterd.
Bij GroenLinks ontstaat niet het beeld van een gemeente die koste wat koste haar gelijk wil halen. Wel een beeld van het college die dingen doet waarvan het college denkt dat die goed zijn.
Over de financiën merkt hij op dat het om ontzettend veel geld gaat; hij had die veel liever besteed aan andere zaken. Aan de andere kant kan het niet zo zijn dat de gemeente tegenover een eigenaar staat die maar door wil procederen en daarom maar te stoppen omdat het te duur wordt.

De voorzitter concludeert dat hiermee iedereen aan het woord geweest is die aan het woord wilde. Zij schorst de vergadering voor 5 minuten.

De beantwoording
Wethouder Eerenberg merkt op dat het in dit debat ingewikkeld is om in alle openheid te antwoorden. Hij benadrukt dat iedereen in deze zaal het belang van de gemeente Utrecht dient, ook wanneer de gemeente Utrecht in juridische zaken verwikkeld is. Er lopen nog veel juridische zaken. De wethouder gaat er vanuit dat partijen die belang hebben bij die juridische zaken, heel goed luisteren naar de beantwoording van het college.
Er lopen nog veel juridische zaken. Hij moet zijn woorden zorgvuldig wegen.
Hij gaat in op vragen over mediation en benadrukt dat het aanbod van mediation nog steeds staat. Dat aanbod is meerdere keren gedaan; er circuleert een conceptbrief waarin dat nogmaals gedaan wordt. Hij bevestigt dat het college te kennen heeft gegeven dat het bouwen van de achtergevel door moet gaan. Daarvoor is een juridische grondslag. De buren hebben de gemeente juridisch ertoe gedwongen. Door het ontbreken van de gevel is er overlast bij de buren. Voor al het andere staat de deur open voor mediation.
Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt wat onder mediation verstaan wordt.
Wethouder Eerenberg vindt dat een moeilijke vraag. Hij zet uiteen dat er veel verschillende rechtszaken lopen. Stap één is [in mediation] dat beide partijen het doel ervan uitspreken. Het doel is om zonder uitspraak van de rechter tot een oplossing te komen van het onderhavige conflict. Inmiddels zijn er meerdere onderhavige conflicten. De vraag is of die allemaal op één hoop te gooien zijn en allemaal met dezelfde mediation zijn te beslechten. [Dat zal moeten blijken in de praktijk.] De

wethouder durft daarover aan de voorkant geen uitspraak te doen. Hij weet ook niet dat andere partijen waarmee de gemeente bij de rechter staat, zelf willen mediaten.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) begrijpt hieruit dat de deur van de gemeente open staat voor mediation. De herbouw van de achtergevel gaat op last van de rechter in ieder geval door.
Wethouder Eerenberg antwoordt dat dat stond en staat.
Hij beantwoordt de vraag bevestigend of het college hierin een persoonlijke rol wil spelen. Maar dan wel in de context van gesprekken gericht op een oplossing.
De wethouder gaat niet in op vragen over wat hij vindt van allerlei uitspraken van de rechter.
Hij gaat in op de vraag over de kosten door het laten vrijvallen van de bestuursdwang op de gezamenlijke keldermuur. Het college heeft besloten die kosten niet terug te vorderen. Dat dit inherent zou zijn aan een fout in een factuur kan hij niet plaatsen.
Het CDA stelde vragen over een bouwaanvraag; dat ligt bij de Raad van State; daarover gaat hij niets zeggen in deze zaal.
Wanneer de gevel af is, is gevraagd. Dat is ijs en weder dienende, in dit geval vrij letterlijk. Wanneer het weer meezit zal dat eind januari het geval moeten zijn.
VOLT vroeg nog iets over waarover in het geheime deel iets geweest is. Zijn collega wethouder Streefland zal hierop iets aanvullen.
De wethouder durft niet te zeggen wanneer het traject is afgerond; daarvan hangt af wat bedoeld wordt met het traject. Wanneer daaronder verstaan wordt dat alle nu bij de rechter aanhangige procedures en alle bij de gemeente onder bezwaar vallende procedures volledig afgerond worden naar het oordeel van de Raad van State, is zijn verwachting dat dat nog wel even zal duren.
De heer Maas (VOLT) antwoordt dat hij dat wilde weten; dan gaat het over alle procedures, over alle technische bouwzaken, en hij vraagt of hij daarmee volledig is.
Wethouder Eerenberg verwijst naar de tabel in de raadsbrief; dat zijn alle lopende procedures. Hij kan niet voorspellen welke van de procedures bij de Raad van State zullen belanden.
De VVD stelde de vraag waarom het college in deze hoedanigheid zit. De betrokken wethouders blijven dit samen doen. Dit dossier wordt eens in de zoveel tijd intern besproken.
Hiermee heeft hij alle vragen aan hem die hij kan en wil beantwoorden, beantwoord.

Wethouder Streefland gaat vanuit P&O-perspectief in op de vragen over de organisatie.
Zij verwacht dat iedereen aanvoelt dat het laten oplopen van de kosten onverantwoord is. Zoals in de raadsbrief is geschreven, gaat het om kosten die beïnvloedbaar zijn. Alles op alles is gezet om die kosten zo laag mogelijk te houden. En er zijn kosten die minder goed beïnvloedbaar zijn. Dat is ook te lezen in de raadsbrief. Daarop is het college alert. Dat is niet helemaal aan het college. Het college zal die kosten goed in de gaten houden. Te denken is hierbij aan een langere doorlooptijd bij de rechter waardoor het proces langer duurt.
Gevraagd is of er teveel juridisch gewicht is in dit dossier - het gewicht in dit dossier heeft alles te maken met wie de procedures initieert. Zodra een partij op de hoogte gebracht wordt van een proces, zal die partij daarop moeten acteren. Dat is wat het college doet. Geprobeerd is om zoveel mogelijk aan de voorkant te komen; de wethouder verwijst naar de desbetreffende brieven. Het college kan niet anders dan

wanneer juridisch wordt ingezet, een juridisch antwoord geven. Dat is wellicht ook van dichtbij bekend.
Zij dankt het CDA voor de inzet op de voorkant en het sturen op hoe dit in de organisatie beter te doen en beter gedaan moest worden. De wethouder herkent dat. Het CDA was zeker niet de enige partij, ook andere partijen scherpten het college aan.
Over mediation is al het een en ander gezegd. Zij verwacht dat het helder is.
Vanaf 5 juli zijn de privacyrespecten veranderd. Die verandering heeft plaatsgevonden naar aanleiding van een uitspraak van de hoogste rechter. Daarover is de raad geïnformeerd. Het arrest wordt al in de openbaarheid gebruikt in diverse dossiers. Dat is goedgekeurd door de rechter.
De reflectie op de 6-8 miljoen - de wethouder beaamt dat dit een onevenwichtige belasting is van het gemeenschapsgeld en de ambtelijke organisatie. Dat vergt erg veel, ook bestuurlijk. Daarvoor staat het college. Het college zal dat ook blijven doen.
De complexiteit en het aantal procedures nopen het college tot het maken van kosten. Zaken zijn niet eenzijdig te stoppen. Ook dat is een gegeven. Zojuist is al een en ander verteld over mediation en de inzet daarvan ook bestuurlijk.
De juridische regels en kaders teveel leiden - zojuist is al gezegd dat het niet mogelijk is om niet te reageren op een start van een juridisch proces.
VOLT vroeg naar wanneer de afronding van dit dossier zal plaatsvinden. Het college zou dat heel graag doen en had dat heel graag veel jaren geleden gedaan bij de start van dit proces. Ook als het gaat om de hoeveelheid, de complexiteit en de kluwen van alle procedures zoals bezwaren en WOO. Het college is heel alert op een mogelijke start zo dat tijdig is te reageren; dat zijn de beïnvloedbare kosten. Het college wil dit heel graag afsluiten, niet in de eerste plaats als gemeente maar zeker ook voor de betrokkenen, [de buren].
Het college kijkt continu scherp op wat intern te organiseren is om nabijheid te organiseren; het college is op de hoogte van de outreachende aanpak door ervoor zorg dragen dat de mensen die in nood zitten, worden gezien en ondersteund daar waar de gemeente dat dan. De projectleider blijft vooralsnog gewoon aan.
Gevraagd is naar de les voor de toekomst; de wethouder verwijst naar het rapport van Berenschot. Wat geleerd is dat tijdig geëscaleerd moet worden; de ambtenaar moet niet zelf blijven lopen met deze zware last in de eigen mailbox. Van belang is dat de ambtenaar om hulp vraagt, dat de leidinggevende naast de ambtenaar staat. Dat is wat is gedaan. Dat blijft het college ook doen. De regie blijft gepakt worden op dit dossier, met meerdere disciplines bij elkaar. Dat werkt. Daarop moet een multidisciplinaire aanpak zijn. Dossiers moeten projectmatig opgepakt worden. Soms is het nodig dossiers op te pakken met een externe groep verbonden aan diverse afdelingen. Daarboven staat een nauwe samenwerking tussen verschillende afdelingen om elkaar gemakkelijker te vinden.
De heer Maas (VOLT) vraagt of gedurende de komende tijd de projectleider betrokken blijft bij de procedures die nog blijven lopen.
Wethouder Streefland antwoordt bevestigend, indien mogelijk. Zij begrijpt dat vertrouwen. Om de noden te kunnen delen, is een bekend gezicht heel erg belangrijk. Van belang is daarop goed te ondersteunen. Wanneer het iemand anders wordt, verloopt het altijd via dakpanconstructie.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) heeft begrepen dat de eigenaar over alles wil spreken, en niet dat er iets stil zou worden gelegd. Hij vraagt waarom dat dan geen basis was voor mediation.

Wethouder Streefland antwoordt dat haar collega al het één en ander over mediation heeft gezegd en daarmee heeft aangeven hoe het college die voor de toekomst ziet. Voor het college is het tegelijkertijd belangrijk dat in dit proces de bouw van de achtergevel doorgang krijgt, vanwege de schade voor de buren. Dat vindt nu plaats. Na de bouw kan de mediation plaatsvinden.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat gezegd is dat de pandeigenaar zegt dat de procedure wordt stilgelegd. De pandeigenaar ontkent dat in brieven; hij zegt over alles te willen spreken; hij vraagt wie gelijk heeft.
Wethouder Streefland antwoordt dat haar collega daarop kan ingaan. Zij benadrukt dat de achtergevel daadwerkelijk geplaatst moest worden.
Zij gaat in op de oplossingen die er wél zijn.

Punt van orde
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of het juist is dat wethouder Eerenberg een antwoord zal geven op zijn laatste vraag.
Wethouder Streefland antwoordt bevestigend.

Voortzetting debat
Wethouder Streefland, gaat in op de vraag hoe groot het risico is dat de pandeigenaar doorgaat. Zij zet uiteen dat dat niet aan het college is. Het college baseert zich op de ervaring van nu en in het verleden. Zij bevestigt dat daarin een risico zit. Tegelijkertijd heerst bij iedereen het ongemak dat dit veel geld kost en inzet van mensen, terwijl het college dat geld graag aan andere dingen had willen besteden. Over het contact en het verdere verloop is al het een ander gezegd.
Over welke oplossingen er wel zijn voor mensen die het uiterste zoeken in wet- en regelgeving vindt de wethouder dat een hele belangrijke urgente vraag. Daarover wordt veelvuldig gesproken tussen gemeenten en Rijk. Dat is voor verschillende gemeenten die hiermee kampen een actueel thema. In sommige regelgeving zoals de WOO, zijn misbruikbepalingen. Maar een gemakkelijke weg om contactintensieve burgers te begeleiden zo dat onevenredig veel vragen aan de ambtelijke organisatie gereduceerd wordt, is heel ingewikkeld. Het gaat om collectief vraagstuk.
Binnenkort gaat de wethouder naar de Tweede Kamer voor een rondetafelgesprek over het gebruik van WOO en soms ook misbruik van de WOO. Dat gaat onder andere ook hierover. En ook over wat wel gedaan kan worden; zij deelt de visie van de heer Dijkstra, dat in veel gevallen de gemeente contact opneemt met de betrokkene bij WOO-verzoeken om verduidelijking te krijgen van de vraag. Soms zijn WOO-verzoeken zo omvangrijk dat het college extra mensen moet aannemen.
De heer Paalman (HORIZON) neemt aan dat Utrecht niet de enige gemeente is die hiermee te maken heeft. Hij hoort ook van de andere griffier dat ook zij veel moeite hebben met de WOO-verzoeken en burgers die onevenredig veel vragen van de ambtelijke organisatie.
Wethouder Streefland antwoordt bevestigend. Dat is bekend en dat is [een verschijnsel] dat toeneemt. Het is een extra instrument. Daarom is het college hard aan het werk met het risicovol project Informatie Op Orde: zoveel mogelijk direct en transparant zo dat mensen het zelf kunnen vinden. Ook als het gaat om de verduidelijking van de vraag aan de burger zo dat beter en gerichter te zoeken is.
Tegelijkertijd zijn technieken in te zetten voor de toekomst om allerlei WOO-verzoeken gemakkelijker [te kunnen afhandelen]. De wethouder noemt hier AI. De

realiteit is dat dit een instrument is dat erbij is gekomen in tijden van ophef in de samenleving.
De heer Paalman (HORIZON) begrijpt dat de bal bij Den Haag ligt. Als het gaat om de afhandeling van de WOO-verzoeken.
Wethouder Streefland antwoordt bevestigend. In dit geval gaat het om een aanpassing van wetgeving waarover veel contact is met ook de andere grote steden. Utrecht is niet de enige stad [die hiermee te maken heeft]. Ook het Rijk en aanpalende organisaties hebben hiermee te maken. De organisaties proberen op een goede manier de balans te vinden tussen de transparante overheid waarin de besluitvorming daadwerkelijk voor de burger te volgen is, en tegelijkertijd ook een bescherming met veel procedures en een bescherming van ambtenaren.
Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt naar de rol van de VNG hierin.
Wethouder Streefland antwoordt veelvuldig contact te hebben met de VNG. Zij zou zich kunnen voorstellen dat het wellicht een toezegging is om dit binnen de VNG verder te brengen. Zij ziet zij dat sommige gemeenten overspoeld worden en niet eens een lobby kunnen beginnen om na te denken over hoe het anders kan.
Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat in juridisch opzicht deze gemeente weleens koploper is. Zij noemt als voorbeeld “kwijtschelding lokale lasten”. Zij vraagt in hoeverre de wethouder een koplooperspositie van Utrecht bij de WOO.
Wethouder Streefland noemt de uitnodiging aan haar om aan te schuiven bij de rondetafel bij de Tweede Kamer, juist ook vanwege dit dossier, en ook andere waarin uit te leggen is wat gedaan moet worden in het licht van de WOO en de keerzijde daarvan. Daarin wordt Utrecht gezien en gevonden.
Hiermee rondt zij haar beantwoording af.

Wethouder Eerenberg citeert een brief aan de juridisch vertegenwoordiger van de eigenaar van pand A. Hij begint te citeren bij de eerste alinea:
“Bij brief van 5 juli 2024, was verstuurd per e-mail, hebben Burgemeester en Wethouders van Utrecht aangeboden om met uw cliënt in gesprek te komen. Deze brief was een reactie op de brief van uw cliënt van 3 april 2024. In de brief heeft het college aangegeven dat eventuele mediation parallel loopt met het proces van terugplaatsing van de achtergevel van het pand van uw cliënt. Het belang van de buren van uw cliënt spelen hierbij een rol, zoals al eerder aangegeven. Mediation zou kunnen plaatsvinden op kosten van de gemeente. Tevens is in de brief van 5 juli 2024 verwezen naar de mediaters, genoemd in de brief van december 2023. Tot op heden heeft het college hierop geen reactie mogen ontvangen van u of uw cliënt. Klopt dat?
Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht
20 augustus 2024”

De voorzitter stelt eventueel gemiste vragen aan de orde.

De heer Stellinga (CDA) heeft buikpijn van de 6 miljoen euro. Hij had gevraagd naar de marges; hoeveel kan het maximaal meevallen en hoeveel maximaal tegenvallen?
Wethouder Streefland hoopt van harte dat het mee zal vallen. Na 2021 – 2025 zijn veel grote procedures afgerond. Anderzijds kan de begroting ook nog tegenvallen. Dat hangt af van een nieuwe start of een nieuwe juridische procedure waarin het college alert moet zijn om daarop inzet te plegen. Vooralsnog ziet zij dat de

procedures opdrogen. Zij spreekt de hoop uit dat na afronding van het hoger beroep het stopt. Het college doet er alles aan om dat wat het college kan beïnvloeden, daadwerkelijk te beïnvloeden.
De heer Stellinga (CDA) begrijpt uit het antwoord dat het college geen concrete bedragen kan noemen.
Wethouder Streefland antwoordt bevestigend; tegelijkertijd begrijpt zij de vraag van de heer Stellinga en probeert het college de raad ieder half jaar op de hoogte houden. Over dit punt zal het college de raad steeds op de hoogte stellen van de daadwerkelijke kosten.
De heer Stellinga (CDA) vraagt waarop het bedrag is gebaseerd dat in de begroting is opgenomen. Daarmee is deze agendering begonnen.
Wethouder Streefland antwoordt bevestigend. Het college heeft geprobeerd zo richtinggevend mogelijk op basis van wat nu en in het verleden gezien is; het college heeft geen glazenbol als het gaat om de betekenis van toekomstige procedures. Het college doet er alles aan om [de kosten] te verminderen. [De raming] is gebaseerd op de inzet die nu gepleegd moet worden bij alle procedures die plaatsvinden. Het college houdt de raad op de hoogte als het gaat om de kosten in de toekomst.

De voorzitter stelt vast dat hiermee het debat ten einde is gekomen. Zij verneemt dat “De lobby in VNG verband” een toezegging is zoals die is ervaren in de commissie.
De heer Maas (VOLT) heeft nog een toezegging gehoord: dat de wethouder haar best zou doen om de projectleider zo lang mogelijk aangesteld te houden.

De voorzitter vraagt of dit debat naar tevredenheid gevoerd is, of er de wens is dit debat door te geleiden naar de raad en of er moties in gedachten zijn.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt dit geen verkeerd debat. Tot zijn spijt kreeg hij niet alle vragen beantwoord.
Hij wil dit doorgeleiden naar de raad en heeft een motie in gedachten. Hij zal hierover zijn gedachten laten gaan.

De heer Bosch (UtrechtNu) kijkt graag met de heer Dijkstra mee.

De voorzitter nodigt hen uit de agendering aan te leveren bij het Dagelijks Bestuur. Zij trekt 15 minuten uit voor de behandeling in de raad.
Zij rondt hiermee de behandeling af.

10 Raadsvoorstel Zienswijze wijzigen gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief (HUA)

Wethouder: Streefland, Beleidsterrein: Personeel en Organisatie
De gemeenschappelijke regeling (GR) van het Utrechts Archief (HUA) wordt gewijzigd i.v.m. de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1 juli 2022. Hoewel het voornemen was de huidige wijziging te combineren met andere noodzakelijke aanpassingen door het aanstaande uittreden van het Rijk, is dit laatste vertraagd. Daarom wil het algemeen bestuur van het HUA nu toch graag de GR aanpassen om zo de rechtmatigheid op orde te brengen.
Een aantal artikelen worden in het ontwerpbesluit gewijzigd, waaronder de zienswijzeprocedure bij bepaalde bestuursbesluiten, burgerparticipatie en inspraak voor ingezetenen en uittredingsbepalingen.
In dit raadsvoorstel wordt voorgesteld géén zienswijze in te dienen op het ontwerpbesluit tot wijziging van de GR HUA.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (zie hierboven)

De commissie
Mevrouw Leever (PvdA) noemt het Utrechts Archief een belangrijke cultuurdrager in de gemeente Utrecht. Het gaat om de geschiedenis van de stad en de provincie. Zij is kritisch over de uittreding van het Rijk. Dat maakt de toekomst van het Utrechts Archief onzekerder. De uittreding neemt veel (financiële) risico's met zich mee. De beloofde specifieke uitkering blijft altijd een tijdelijke. Het Rijk kan zomaar kiezen om die uitkering niet meer te geven. Zij vraagt hoe het staat met de lobby naar het Rijk. Het vorige kabinet deelde de zorgen van de gemeente Utrecht niet. Hoe zit het met het Kabinet van nu? Het archief is veroordeeld tot uitvoering van een deel van OC&W. Het Rijk heeft straks wel de lusten maar niet de lasten. Wat haar fractie betreft is uittreding een stap in de verkeerde richting.

Mevrouw Ramaker (VVD) begrijpt dat lang genoeg gewacht is op OC&W en uittreding. Zij vraagt nadere toelichting op artikel 36 in de gewijzigde verordening, afspraken over uittreding als OC&W uit de GR stapt. Zij legt de vraag voor of dan het uitbreidingsplan in kannen en kruiken is. Het kan nu gelezen worden als maakt het college voor OC&W wel een uitzondering, door OC&W te melden niet te hoeven komen met een uittredingsplan met een afkoopsom.
Mevrouw Barelds (CDA) brengt in herinnering dat eerder gedebatteerd is over de gemeenschappelijke regeling van het Utrechts archief. De debatten waarin het CDA en vele andere partijen met haar fractie zorgen hebben geuit over de uittreding van het Rijk. Veel is nog onduidelijk.
Het Rijk gaat uittreden, maar wanneer blijft een vraagteken. Toegezegd is de archieven te blijven financieren via een SPUK. De ambitie is uitgesproken om die af te schaffen; en dat terwijl het archief straks in de situatie komt waarin de gemeente Utrecht de grootste financiële risico's zal dragen.
Tenslotte wordt aangegeven dat de uittredingsbepalingen nu nog enigszins algemeen zijn opgenomen. Zij leest ook terug dat die onduidelijkheid over de uittredingsbepalingen tot problemen leiden. Daarom ziet het CDA de gemeenschappelijke regeling op het punt van uittreding graag aangescherpt. Wat haar betreft wordt ook uitgewerkt hoe hoog de uittreedsom is en hoe die is opgebouwd.
Als tegenargument wordt gegeven dat spelregels niet gewijzigd worden tijdens het spel. Haar fractie vindt het belangrijk dat de financiële en organisatorische risico's in kaart gebracht worden en dat de gemeenschappelijke regeling daarop wordt aangescherpt. De gemeente moet namelijk de financiële gevolgen dragen. En de huidige politieke situatie in Den Haag biedt te weinig houvast voor een bepaling met een open einde. Ook na uittreding moet de toekomst van het Utrechts archief zijn geborgd.

De heer Ait Daoua (D66) sluit zich aan bij de inbreng van de PvdA met daarbij twee aanvullende vragen:
(1) De evaluatieperiode. Hij leest nu in de stukken dat het gaat om een periode van zes jaar. Hij legt de vraag voor waarom die periode geen vier jaar is.
(2) wanneer komt er meer duidelijkheid over de uittreedsom en daarmee ook de financiële risico's.

De voorzitter schorst de vergadering voor 10 minuten.

De beantwoording
Wethouder Streefland licht toe al bij het plan van uittreding van het Rijk er geen voorstander van te zijn. Op dit dossier is heel veel rust met veel goede dingen. De uittreding helpt aan alle kanten niet. Tot haar spijt heeft de gemeente daarover niet veel te zeggen. Dit gaat over een keuze die het Rijk maakt, ook in het licht van de nieuwe Archiefwet. Voorlopig ziet het er niet naar uit dat dit er snel zal zijn met de besluitvorming die nog plaats moeten vinden in de Eerste en Tweede Kamer. Het moet toch eerst voorgelegd worden. Daarna volgt het hele traject. Bekend is hoe lang dat duurt. Partijen in het Utrechts archief bereiden zich wel voor.
De wethouder beantwoordt de gestelde vragen. Richting de PvdA zet de wethouder uiteen dat het voorliggende stuk gekoppeld wordt aan de delegatie die in de Archiefwet straks is vastgelegd. Daarmee zou deze voor onbepaalde tijd zijn. Deze delegatie opheffen en daarmee ook de financiering voor onbepaalde tijd, moet in samenspraak met de partners (de Provincie en het Rijk). In dat opzicht is er goede hoop afspraken te kunnen maken die duurzaam zijn voor de toekomst en niet dat gezegd gaat worden dat Utrecht 5 jaar een SPUK heeft en dat het daarna stopt.
Het risico voor de gemeente wordt groter, is gezegd, en de toegankelijkheid slechter - zoals eerder in de raadsbrieven en in eerdere technische sessies besproken, probeert het college zo goed mogelijk de risico's te verzachten. Wanneer het Rijk uittreedt is de gemeente verantwoordelijk voor de archieven; het Rijk zal daarvoor betalen. Tegelijkertijd zal goed nagegaan worden samen met de provincie hoe het er daarna uitziet en hoe risico's te verzachten zijn indien ze er zijn. De toegankelijkheid van de archieven wordt niet slechter. De burger hoeft hiervan geen last te hebben.

Richting de VVD gaat de wethouder in op de inbreng over artikel 36 betreffende financiële en organisatorische elementen die in dit plan moeten komen. Dat biedt het college meer handvatten dan eerder. Daarvan was geen sprake in het vorige artikel; dit helpt juist. Het college, de HUA en de provincie en het Rijk zijn druk bezig met een ambtelijke werkgroep. De artikelen helpen voornamelijk bij het vaststellen van wat er minimaal in zou moeten komen.
Richting het CDA informeert de wethouder dat er ook samenwerking is met burgemeester Wienen van Haarlem. Utrecht neemt in de overleggen the lead.
Aanscherping is alleen mogelijk wanneer de huidige deelnemers inclusief OC&W hiermee instemmen. Gezien de ambtelijke overleggen en onderhandelingen, is deze kans te verwaarlozen. Wel is het college goed in gesprek over de risico's met jurisprudentie in de hand en probeert het college hierover redelijke en goede afspraken te maken.
Als het gaat om de informatie zijn er nog veel vraagtekens. Na de zomer in Q3 zal het college de raad een brief sturen. Die brief zal ook naar de statenleden gestuurd worden. Daarbij organiseert het college een technische sessie over de stand van zaken, hoe de invulling van de werkgroep voor de uittreding er uitziet, et cetera. De raad zal goed meegenomen worden op het uittredingsproces en of Utrecht er niet ernstig aan onderdoor gaat. De inzet is dat dat niet gebeurt.
Richting D66 gaat de wethouder in op de evaluatieperiode - de wethouder zet uiteen dat in deze zes jaar steeds anderhalve college periode van zowel de gemeente als provincie wordt meegenomen. Die periode heeft meer met de gemeente te maken zo dat niet steeds met nieuwe mensen op dit dossier gewerkt moet worden. De suggestie van de VNG houdt geen rekening met de verschillende termijnen van

provincie en de staten en de gemeenteraadsverkiezingen. Dit betekent minimaal dat het ook vaker kan plaatsvinden. Dit is precies in de timing goed zo dat de raad goed wordt meegenomen en ook de statenleden.
Als het gaat om de financiële risico's is de belangrijkste de financieringsconstructie via SPUK. Daarover is het college in onderhandeling met het Rijk.
De impact van de duurzaamheideisen aan gebouwen is zeker voor archivering een goed klimaat belangrijk. Indien er vernieuwing moet plaatsvinden wordt dat die ook meegenomen in de onderhandelingen met het Rijk om de gemeente daarmee te helpen.
Voor het overige zijn er altijd voorziene en onvoorziene omstandigheden in de toekomst. Daarvan zal het college de raad in Q3 op de hoogte brengen. Dan is dit verder gebracht. Het allerbelangrijkste is dat de Tweede Kamer deze wet gaat behandelen. Momenteel wordt gewerkt met een Archiefwet uit 1996.

Gemiste vragen?
Mevrouw Ramaker (VVD) had gevraagd of het juist is dat het college nu voor OC&W wel een uitzondering maakt door OC&W te melden niet met een uittredingsplan te komen met afkoopsom; ze kreeg een toelichting op een wetsartikel.
Wethouder Streefland sprak daarover. Zij maakt in die zin niet per se uitzonderingen. In tegenstelling tot andere RAC's heeft de gemeente een algemene uitzondering voor de minister die ongewijzigde regelingen kunnen voorkomen; dat is een sterkere juridische positie voor gemeente Utrecht en de Provincie. Voor de gemeente is het belangrijk goed in contact te zijn zo dat de gemeente niet ernstig het onderspit delft in financieel opzicht als het gaat om risico's. Met andere woorden: voor iedereen hetzelfde.
De heer Stam (PvdA) licht toe dat het heel erg ging over de vraag over de onderhandelingen met het Rijk. Zijn collega vroeg specifiek naar de lobby, ook omdat Nederland nu te maken heeft met een nieuw kabinet en dat de wethouder daarop zou inzetten.
Wethouder Streefland noemde zojuist de steun en het collectief geheugen van burgemeester Wienen van Haarlem. Utrecht haakt aan bij de voorloperpositie van Haarlem. Bij veel Tweede Kamerleden is de Archiefwet en de behandeling daarvan niet prioritair, op dit moment. Het college probeert daar wel dit onder de aandacht te brengen.

Tweede termijn
Hieraan is geen behoefte.

De voorzitter legt de vraag voor hoe de commissie dit raadsvoorstel wil doorgeleiden naar de raad.

Mevrouw Ramaker (VVD) had het antwoord van de wethouder niet goed begrepen. Zij zal dit uitzoeken. Zij las het raadsvoorstel echt anders. Wat haar betreft wordt dit doorgeleid met de B-status.

Mevrouw Barelds (CDA) legt dit terug bij de fractie.

De voorzitter stelt voor 15 minuten uit te trekken voor de behandeling in de raad. Aldus is besloten.

Toezeggingen
De heer Lok (commissiegriffier) deelt mee dat in Q3 2025 na het zomerreces een brief naar de raad gaat over uittreding met daarbij ook een technische bijeenkomst.
Wethouder Streefland antwoordt bevestigend. Dit wordt gedaan samen met Statenleden. Ten aanzien van de verdiepende vraag die mevrouw Ramaker stelde, is het goed na te gaan wat ambtelijk mogelijk is in die tijd.

De voorzitter schorst de vergadering voor een personele wissel.

11 Raadsvoorstel Verordening gemeentelijke ombudsman & Raadsvoorstel Aanpassing Mandaatregeling en overige verordeningen i.v.m. instelling gemeentelijke ombudman

De heer Van Heuven (Dagelijks Bestuur)
Op 27 juni jl. heeft de raad besloten tot het instellen van de gemeentelijke ombudsman per 1 januari 2025. De technische uitvoering van dit besluit wordt verankerd in de Verordening gemeentelijke ombudsman, ter vervanging van de verordening Utrechts Ombudsloket. De instelling van een gemeentelijke ombudsman heeft tot gevolg dat ook een aantal andere verordeningen van de raad moet worden aangepast. Bij drie verordeningen gaat het om het vervangen van het woord 'Utrecht ombudsloket' in 'gemeentelijke ombudsman (Verordening CPR, Gedragscode en Referendumverordening).
In de mandaatregeling van de raad worden tegelijkertijd ook enkele andere juridisch/technische aanpassingen voorgesteld.
Omdat het eerdere besluit van de raad per 1 januari 2025 ingaat, is nodig dat de verordening waarin dit besluit verder wordt verankerd, ook op 1 januari 2025 in werking treedt. Hiertoe dient over het voorstel in de raad van 12 december besloten te worden. In deze zelfde raadsvergadering zal ook de benoeming van de gemeentelijk ombudsman en de plaatsvervangend gemeentelijke ombudsman plaatsvinden.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (zie hierboven) De bespreking is in twee termijnen.

commissie personeelszorg raadsfunctionarissen
De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) licht toe dat de raad een aantal werkgeverstaken heeft, zoals de werkgever van de griffier. De raad benoemt ook een aantal functionarissen. In die is dat gedelegeerd aan de CPR. De heer Van Heuven is als raadslid de voorzitter.
Vandaag gaat het over het raadsvoorstel verordening Ombudsloket/Ombudsman. Ruim een jaar geleden is het Ombudsloket geopend. Bij het opzetten van het loket was het de planning om na een jaar bij bewezen geschiktheid het tweedelijns klachtenbureau van de Nationale ombudsman naar de gemeente Utrecht te halen. Daarvoor heeft de raad gekozen op 27 juni. De verordening die vandaag voorligt is daarvan de technische uitwerking.
Bij het opzetten van het Ombudsloket was het de bedoeling om het loket te gaan evalueren na twee jaar, ook vanwege het gegeven dat hieraan nu nog incidentele financiering vastzit; het loket wordt betaald uit POK-gelden die op enig moment gaan ophouden. De idee is dat volgend jaar de commissie CPR een voorstel aan de raad wil voorleggen of en hoe met het loket verder te gaan. Daarbij wordt dan ook de vraag beantwoord of daarvoor financiën te vinden zijn, of het CPR daarvoor financiering wil vinden en in welke vorm dan door te gaan met het loket. Die evaluatie is wat zijn commissie betreft het aangewezen moment om de taken Governance opzet en dergelijke te krijgen. De CPR wil daarbij graag de raad betrekken.

De commissie

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het heel mooi dat het Ombudsloket naar de Utrechtse ombudsman gaat; meer bevoegdheden en meer budget en daarmee ook meer positie binnen de gemeentelijke organisatie.
Zijn fractie vindt de invulling ook heel mooi; ook met een kinderombudsman-functie.
De heer Bosch (UtrechtNu) vraagt of de heer Van der Zweth de term ombudsman wel inclusief genoeg vindt; of zou de term ombudspersoon of ombudsmens beter zijn?
De heer Van der Zweth (PvdA) vindt ombudsman prima. Hij ziet dat de heer Bosch daarmee veel moeite heeft. Hij denkt dat het wel degelijk om het geslacht gaat.
Hij is benieuwd naar de evaluatie te zijner tijd. Hij is ook benieuwd naar hoe het loket voortgang te kunnen geven, ook omdat de budgetvraag dan op tafel ligt. Dat kan best complex zijn. Hij vindt de kinderombudsmanfunctie een belangrijke. Dat heeft alleen waarde wanneer op een goede manier de ombudsman in de gemeente te bestendigen is in de gemeente Utrecht.
De heer Maas (VOLT) stelt voor de kinderombudsmanfunctie direct op te nemen in de verordening. Hij vraagt naar de mening van de heer Van der Zweth.
De heer Van der Zweth (PvdA) hinkt op twee gedachten. Enerzijds is er iets voor te zeggen om het meteen goed te doen. Tegelijkertijd beseft hij dat wanneer dit op poten gezet wordt en over een jaar wordt geconstateerd dat het budget nogal krap is, met de opname ervan in de verordening nog niets is gewonnen. Hij is er nog niet uit.
Hij is benieuwd naar de reflectie van de heer Van Heuven van de CPR.

Mevrouw Nolten (BIJ1) gaat in op deze technische wijziging van de verordening.
Hoewel het initiatief uit de raad voor een Utrechts ombudsloket met in de toekomst een gemeentelijke ombudsman of –mens, voor de komst van BIJ1 ontstond, ondersteunt haar fractie het initiatief van harte.
Daarbij ziet zij de rol van kinderombudsman of -mens als een belangrijk onderdeel. Alle inwoners van Utrecht van verschillende achtergronden van jong tot oud moeten hier terecht kunnen als zij een klacht hebben over de gemeente. Wellicht klinkt dat als vanzelfsprekend. Haar fractie beseft dat niet iedereen de juiste routes weet te vinden, terwijl iedereen evenveel recht heeft op gepaste hulp. Met het oog voor inclusie, diversiteit en culturele sensitiviteit, streeft zij naar de overheid die gevrijwaard is van uitsluiting zoals racisme en discriminatie. Daar is het stadsbestuur nog niet aanbeland. Zij hoopt dat het Ombudsloket daarin een stap maakt. Tijdens de inhoudelijke evaluatie van het loket, zal BIJ1 hierop inhoudelijk terugkomen.

De heer Maas (VOLT) sluit zich voor een groot deel aan bij de inbreng van BIJ1.
Hij tekent daarbij aan dat Utrecht zich profileert als een kinderrechtenstad. Het is de stellige mening van zijn fractie dat dan Utrecht in zijn officiële verordeningen zou moeten uitstralen dat de gemeente de kinderombudsman zeer waardeert door dit weer te geven in de verordening.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat bij de start van het loket dit nog in de portefeuille is genoemd. Nu lijkt het te zijn weggevallen. Hij vraagt of hij VOLT hoort zeggen dat het nadrukkelijker genoemd moet worden, de rol, de positie en de zichtbaarheid van kinderombudsman.
De heer Maas (VOLT) antwoordt bevestigend. Twee jaar geleden is het ook benoemd. Nu wordt ervoor gekozen een verordening te maken waarin dit niet komt te staan. Hij pleit ervoor nu met deze technische wijziging ook de kinderombudsman te benoemen zo dat ook echt de uitstraling er is vanuit de gemeente.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) pleit voor reparatie.
De heer Maas (VOLT) beaamt dat.
De heer Sungur (DENK) vraagt waarom de gemeente er niet voor zou moeten kiezen even aan de slag te gaan met het opbouwen ervan, en vervolgens te gaan evalueren en dan ook de kinderombudsman te verwerken in de verordening.
De heer Maas (VOLT) zet uiteen dat nu een verordening wordt aangepast. Wat hem betreft is dan dit het moment om die uitstraling die de raad twee jaar geleden al wilde, nu ook te formaliseren. Om die reden is de wens dit nu te doen.

Mevrouw Barelds (CDA) heeft geen inbreng op de wijzigingen die gemaakt zijn. Wel roept het CDA de ombudsman op om nog meer buiten de begaande paden te gaan. Zij roept de ombudsman op nog meer buiten de begaande paden te gaan.
Haar fractie heeft grote dromen voor de ombudsman. Zij ziet dat de ombudsman nu nog veel dezelfde mensen bereikt met dezelfde geluiden die de raad ook hoort. Zij hoopt dat de ombudsman klachten naar boven kan halen die de raad nog niet heeft geagendeerd of niet heeft gehoord. Daarmee zouden zij een bijdrage kunnen leveren aan de versterking van de lokale democratie.

De heer Ait Daoua (D66) roept de ombudsman op om meer naar buiten te treden straks na 1 januari om in ieder geval groepen te bereiken die doorgaans minder goed bereikbaar zijn. Hij vraagt daarbij ook speciale aandacht voor digitale middelen.
Hij vraagt of de voorzitter van de CPR of al gedacht heeft aan een evaluatiemoment als ombudsman zelf.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt voor nu direct de tweede aanpassing te doen; de kinderombudsman nu goed te regelen in de verordening. Wat hem betreft blijft Utrecht daarmee niet achterlopen bij de andere G3 en landelijk. Daar is dit op vergelijkbare wijze gepositioneerd. Hij krijgt hierop graag de reactie van de voorzitter van de CPR.

Mevrouw Westra-van Til (ChristenUnie) feliciteert het Ombudsloket met het nieuwe mandaat en binnenkort als de Utrechtse ombudsman met meer mogelijkheden aan het werk te gaan voor alle Utrechters inclusief kinderen. Zij vindt dit een mooie sprong voorwaarts. Zij is blij om te zien dat de stad meer en meer vertrouwd raakt met het team en zijn werkwijze. Zij hoopt dat dat proces zich in de komende tijd mag voortzetten. Zij moedigt daarom het team van harte aan dit mandaat vorm te geven en de raad te blijven informeren met wat zij signaleren in hun gesprekken, hun meldingen en oordelen over klachtenafhandelingen. Dat is voor haar fractie heel waardevol om mee aan de slag te gaan. Haar fractie ziet uit naar de eerste evaluatie of dit ook daar verwachting is verlopen.

De voorzitter constateert dat hiermee de eerste termijn is [afgerond].

De beantwoording
commissie personeelszorg raadsfunctionarissen
De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) merkt op dat een aantal partijen zeggen met de kinderombudsman aan de slag te moeten gaan, misschien iets later bij de evaluatie of misschien nu al, nu de raad de verordening gaat aanpassen. CPR begrijpt op zich dat naast een technische aanpassing ook de inhoudelijke aanpassing mogelijk is. Daarvan is de commissie

geen voorstander. Nu is er nog onvoldoende beeld van wat het loket aan het doen is. De CPR wil graag de twee jaar gebruiken om het loket in de gelegenheid te stellen zich verder te ontwikkelen, ook in inhoudelijk opzicht. Dan zal er een veel beter beeld zijn van welke inhoudelijke wijzigingen eventueel gedaan zouden moeten worden.
De heer Maas (VOLT) begrijpt de woorden van de heer Van Heuven; bij de start is van meet af aan gezegd dat het bestuur in deze stad het [Jeugdrecht] heel erg belangrijk vindt en dat die aansluiting ook gewenst is. Hij is het eens met heer Dijkstra dat dit inhaakt op de landelijke trends en de G3 om Utrecht heen. Hij pleit er sterk voor om het nu te doen.
De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) antwoordt dat de jeugd vanaf nu al een expliciete taak is van het Kinderombudsloket. Bij de werving van de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter is specifiek gezocht naar een persoon die in elk geval affiniteit had met het onderdeel Jeugd. Momenteel is er al een staf die bezig is met kinderrechten en kinderklachten in het specifieke domein Jeugd. De term Ombudsloket daaraan koppelen verandert niet zo heel veel. Dat betekent wel dat die persoon voor de dagelijkse gang van zaken de kinderklachten voor haar rekening neemt. Die kan in samenspraak met de rest van het loket ook zeggen hoe die zich naar buiten toe noemt. Daarvoor is geen wijziging van de verordening nodig.
De heer Maas (VOLT) merkt op dat het is mogelijk te zeggen *we doen het wel* met dezelfde argumenten.
De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) kiest er toch voor dat nu niet te doen. Wanneer nu ingegrepen wordt op de verordening en de wens bestaat om volgend jaar bij de evaluatie andere dingen te doen, blijft ingegrepen worden op de verordening. De CPR zou dit graag in een periode van twee jaar rustig willen opbouwen en volgend jaar in samenspraak met de raad nagaan hoe dit te willen. Dan zou de CPR-commissie ook naar de andere steden willen kijken. Ook in Amsterdam is niet per se in de verordening een kinderombudsman opgenomen. Daar is een directeur. Daar is de taak kinderombudszaken toebedeeld zijn aan iemand op het loket. Daarover kan de CPR meer informatie delen met de raad zo dat de raad een beter beeld krijgt van hoe dit te gaan doen.
De heer Maas (VOLT) merkt op dat nu gewijzigd wordt; het stadsbestuur staat nu voor die wijziging. Dit te willen, is van meet af aan aangekondigd. Inderdaad is hierop geworven; dat is ook goed gelukt. Hij ziet geen enkel bezwaar. Hij begrijpt niet zo goed waar de weerstand vandaan komt om dat nu niet te doen. Hij vraagt nadere toelichting van de heer Van Heuven.
De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) denkt zichzelf dan te gaan herhalen, in die zin dat de CPR graag een goed beeld wil hebben van wat er in de stad speelt, hoe inhoudelijk om te gaan met klachten en hoe dat vorm te geven in de Governance. Wanneer dit kinderombudsman genoemd wordt, is er niet meer geld om daaraan cachet te geven. Wat dat betreft verandert er niet veel en bekijkt het CPR dit liever volgend jaar integraal.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) deelt de vragen aan de heer Van Heuven. Het gaat hem om de politieke opdracht die als het ware meegegeven wordt aan de Kinderombudsman. Hij vraagt de heer Van Heuven of hij ook ziet dat juist nu het belangrijk is aan te geven dat de raad de Kinderombudsman graag goed gepositioneerd wil zien en dat dat vastgelegd wordt in een verordening.
De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) zet uiteen dat de CPR de portefeuille Jeugd, klachten van kinderen, kinderrechten,

heel erg belangrijk vindt. Dat is van meet af aan meegenomen. De CPR is van mening dat het nu aan het ombudsloket is om het zelf in onderlinge communicatie en samenwerking op een goede manier vorm te geven. Mocht blijken dat de raad dit volgend jaar in een verordening wil vastleggen, is dat dan een goed moment. De CPR wil meer zicht hebben op waarmee het loket bezig is en welke kant het op kan gaan.

Mevrouw Nolten (BIJ1) merkt op dat haar vraag deels al beantwoord is. Zij dacht of dit het moment is om de verordening aan te passen en het moment van de evaluatie de inhoudelijke sturing vanuit de raad mee te geven. Zij vraagt of zij het goed hoort dat de raad dan ook de verordening kan aanpassen als daaraan behoefte is.

De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) antwoordt dat dit altijd de idee is geweest; twee jaar lang aan de slag te gaan met het loket, halverwege [het tweedelijnsklachtenbureau] naar Utrecht te halen en dan meer geld te krijgen om het loket verder te ontwikkelen en dan na die twee jaar na te gaan wat met het loket te [doen]. Er moet financiering plaatsvinden. In tijden van bezuiniging is dat heel spannend. Hij pleit ervoor dit meer inhoudelijk door te ontwikkelen en volgend jaar na te gaan hoe het loket vorm te geven. Daarbij betrekt de CPR graag de raad.

Mevrouw Nolten (BIJ1) stelt in praktische zin de vraag als dan de inhoudelijke feedback gegeven wordt, hoe dan het Ombudsloket moet wegen wat nu gezegd wordt. Gaat dat dan alleen om het technische aspect?

De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) bevestigt dat wat nu gedaan wordt alleen een technisch wijziging is. Door de tweedelijns klachten van de Nationale ombudsman naar Utrecht te halen, geeft dat aanleiding om aan te sluiten bij de Gemeentewet. De Gemeentewet spreekt van een Ombudsman. Dat wordt nu gedaan. De situatie die hieraan vooraf ging, liep niet parallel met de Gemeentewet omdat Utrecht nog bij de Nationale Ombudsman betrokken was. Volgend jaar zal de wijziging inhoudelijk zijn.

Mevrouw Westra-van Til (ChristenUnie) begrijpt dat de heer Van Heuven eigenlijk zegt dat de facto het mandaat niet door deze verordening en door deze technische sessie doorkruist wordt. Dit is een voortzetting van het proces dat de CPR is aangegaan.

De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) antwoordt bevestigend. Daarmee wordt het Ombudsloket wel versterkt omdat per jaar Utrecht een bedrag betaalde aan de Nationale Ombudsman; dat geld houdt Utrecht nu in de eigen begroting. Die klachten gaat het Ombudsloket nu zelf behandelen. Daarmee wordt het Ombudsloket krachtiger in eigen handelen.

De heer Van der Zweth (PvdA) begrijpt dat niets aan het mandaat verandert. Dat zou ook tijd kunnen geven. Hij vindt dat fijn. Hij vraagt of de kinderombudsfunctie actief wordt vormgegeven. Zal die functie worden uitgedragen. Wordt langs scholen gegaan?

De heer Van Heuven (voorzitter commissie personeelszorg raadsfunctionarissen) antwoordt bevestigend. Dat wordt ook echt ontwikkeld. Zo heeft de raad voor aanstaande woensdag een uitnodiging in de mailbox gekregen over de presentatie van drie studenten van het University College over hoe zij denken over kinderrechten in de stad Utrecht. Dat traject is opgezet vanuit het loket. Er wordt heel actief contact gezocht met kinderen en groepen kinderen in de stad.

Veel vragen zijn gesteld over de kinderombudsman; die vragen heeft hij hierbij beantwoord. Er waren ook vragen gesteld over hoe het zit met de andere grote

steden met ook een Kinderombudsman. Dat is uitgezocht. In elke stad is het weer net iets anders geregeld dan in Utrecht. Die informatie kan de CPR met de raad delen. Dit is ook volgend jaar mee te nemen in de evaluatie en daarover dan meer te vertellen. Dat lijkt hem het juiste moment. Het lijkt hem goed om een technische sessie volgend jaar te organiseren vanuit de CPR over wat met het Ombudsloket of de Ombudsman te willen en eventueel met de kinderombudsman. Hij doet de suggestie dit voor de zomer te organiseren. Dan is het mogelijk om in het najaar van 2025 een voorstel te doen.
Hij hoorde een aantal mooie oproepen van het CDA, D66, de ChristenUnie ook gericht aan het Ombudsloket zelf om zich door te ontwikkelen, binnen of buiten de gebaande paden. Hij vindt dat een mooi pleidooi. [Medewerkers] van het loket zitten in de zaal. Zij hebben meegeluisterd. Hiermee rondt hij zijn beantwoording af.

Gemiste vragen?
Geen.

Zij legt de vraag voor of fracties met elkaar in debat willen naar aanleiding van de beantwoording.
De heer Maas (VOLT) geleidt dit door naar de raad als een B-punt.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt dit een belangrijk moment om dit aan te grijpen. Hij wil graag meedenken met VOLT.
De voorzitter stelt voor dit punt door te geleiden naar de raad voor een behandeling van 15 minuten.

Punt van orde
Mevrouw Meerding (VVD) legt de vraag voor of het zinvol is om in de resterende tijd een aantal sprekers de gelegenheid te geven inbreng te geven, om dan na een bepaalde tijd het debat weer op te pakken. Zij stelt voor agendapunt 12 door te schuiven naar een volgende keer.
De voorzitter brengt in herinnering dat de commissie over de agenda gaat.
De heer Paalman (HORIZON) steunt het voorstel.
De heer Sungur (DENK) kan zich daarbij aansluiten.
De voorzitter brengt onder de aandacht dat de agenda van januari ontzettend vol zit. Alles wat vandaag nog te bespreken is, is winst. Zij geeft dat de commissie ter overweging mee. Zij vraagt of dat nog iets aan de meningen verandert.
De heer Van der Zweth (PvdA) legt zich bij de geuite opvattingen neer.
De heer Peters (D66) ziet mogelijkheden om spreektijd in te perken in het onderwijsdebat en ruimte te maken in de eerstvolgende VBF-vergadering.
De voorzitter verneemt van de commissiegriffier dat de agenda zo is vastgesteld en dat daaraan niet te tornen is.
Zij schorst de vergadering voor intern overleg.
Besloten wordt het agendapunt door te schuiven naar de vergadering van 16 januari.

12. Raadsvoorstel Verlaging fractiebijdrage ten behoeve van overschrijding presentievergoedingen voor commissieleden.
Is van de agenda gehaald vanwege een gebrek aan tijd voor de afhandeling.

De voorzitter sluit de vergadering om 16.45 uur.

TOEZEGGINGENLIJST

N.a.v. agendapunt 10 Handhavingsdossier zegt de wethouder toe:

- in de eerstvolgende voortgangsrapportage van het risicovol project Informatie op Orde een terugkoppeling geven van de lobby in VNG-verband over de omgang met WOO-verzoeken.

N.a.v. agendapunt 11 zegt de wethouder toe:

- na de zomer (Q3) een raadsbrief te sturen met de laatste informatie over de GR HUA, specifiek het uittredingsproces van het Rijk. Tevens volgt na de zomer een aanbod voor een technische bijeenkomst over dit thema, samen met Provinciale Staten.